საქართველო

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ოლიბადი მეხუთე — შაბათი, 14 ივლისი 1919 წ. № 151 — ფასი 3 მან.

ხელის მოწერა მიიღება მხოლოდ სამი თვით და ეღირება 180 მან. თვეში (მხოლოდ ქალაქში) 60 მან. ცალკე № 3 მან. განცხადების ფასი სტრიქონი პეტიტისა— 2 მ. 50 კ. ნისია განცხადებები 3 მ. სამგლოვიარო განცხადება თითოჯერ 60 მ. მისამართი გამოცვლა 10 მ. რედაქცია და კანტორა ღიაა დილის 9 საათ. ნაშ. 3 საათამდე.

მისამართი: თბილისი, სასახლის ქუჩა, № 5, ქართული ქარვასლა; ფოსტის ადრესი, თბილისი, ფოსტის ყუთი № 76; ტელეგრამის ადრესი: — თბილისი „საქართველო“.

ტელეფონი № 15—73.

(წუხარე ბეითალი იოსებ ალექსანდრეს ძე პატარა ვახტანგით, თამარი, (თალიკო), სოფიო, ბარბარე, მელანია, მიხეილი, თამარი და შოთა მეტრეველები, მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და მეგობრებს, რომ კვირას, 20-ს მკათათვეს, თელავის საკრებულო ტაძარში გადახდილ იქნება ნახევარი წლის წირვა და პანაშვიდი პირველის ძვირფასი და დაუვიწყარი მეუღლის, მეორეთა საყვარელი რძლის და უკანასკნელთა ძალუის

ნინო ივანეს ასულის მეტრეველის

სულის მოსახსენებლად. წირვა დაიწყება 9 საათზე, ხოლო პანაშვიდი 12 საათზე, განსვენებულის საფლავზე ტაძრის გალავანში.

1—2534—1

საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის

მოწოდება

19 და 20 მკათათვეს იმართება

ფრონტის დღე

საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა მოუწოდებს საქართველოს ვაჭრებსა და მრეწველებს, მხურვალე მონაწილეობა მიიღონ ამ დღესასწაულში და პირნათლად შეასრულონ თავისი ვალი წინაშე გმირთა, რომელნიც საკუთარი სისხლით იცავენ ჩვენს ძვირფას სამშობლოს, თავისუფლებას, ოჯახსა და ქონებას

შემოწირულებას მიიღებს მთავარი კომიტეტი ფრონტის დღისა, შოთა რუსთაველის ქ., სახლი არაფელოვისა, № 24.

(2—უ—1) პალატის კომიტეტი.

დაწვრილებითი პროგრამა

19 მკათათვე ქართული კლუბი

ქართულ კლუბში გაიმართება საღამოს 9 საათიდან

დიდი სეირნობა ლატარია-ალეგრით

კლუბის დარბაზში, იუმორისტული ოპერა „ვანო წამებული“ და კომიკური კვარტეტი; ვოკალური კონცერტი სარაჯიშვილის, ინაშვილის, კალანდაძის, მანდენოვისა და სხვა ია მონაწილეობით. ესტრადაზედ „სტომის“ სიმფონიური ორკესტრის კონცერტი ცნობილი დირიჟორების ხელმძღვანელობით.

მეორე ქართული კლუბი.

ლოტო, სეირნობა ლატარია-ალეგრით, კონცერტი და სხვა გასართობები.

სახელოსნო კლუბი.

ლოტო, სეირნობა და წარმოდგენა.

მუშათა კლუბი.

სეირნობა და ლოტო.

ორთაჭალა.

სეირნობა, ლატარია აუქციონი და ვახშამი.

მუშტაიდი.

დიდი სეირნობა ლატარია ალეგრით.

ნაძალადევი

სეირნობა და წარმოდგენა.

ავლაბარი.

დიდი სეირნობა ლატარია-ალეგრით და ვახშამი.

მეორე დღის პროგრამა დაწვრილებით ხვალ 20 მკათათვეს. 2—ნ—1

თბილისის სამაზრო ერობის გამგეობა

აცხადებს რომ, კვირას, 20 ივლისს, ერობის ბინაზე (რუსთაველის ქ. № 6), დილის 11 საათზე შესდგება

კრება

ოფ. დელისში (საბჭოთა ოლოს მახლ.) სარწყავ არხების გაყვანის შესახებ, დინტერესებულ პირთ ვთხოვთ მობრძანდენ. 2—142—1

სამ ზ ფრ. სამინისტროს სტამბა

იწვევს

სამსახურში ფაქტორის თანამდებობაზე

სტამბის ხელობის კარგად მცოდნე პირს. ასოთ-აწყობის ცოდნა საჭიროებულია; სამსახური სახელმწიფოა; თვიური ჯამაგირი 1800 მან. ჯარის-კაცის ულუფა და უფასო ორი ოთახის ბინით.

თბილისი, ლორის-მელიქოვის ქუჩა № 3. 7—139—2

ფოთის ქალაქის გამგეობისაგან

ქალაქის ბაღების და პლანტაციისათვის საჭიროა სპეციალური ცოდნით აღჭურვილი

მეგალე-აგრონომი

პირობების გაგება და თხოვნების მიღება ქალაქის გამგეობაში.

3 ნ—1

ფოთის ქალაქის გამგეობისაგან

ფოთის ქალაქის გამგეობას ესაჭიროება მომავალ ენკენისთვიდან უმაღლეს დაწყებითი სასწავლებლისათვის

გამგე-მასწავლებელი

ჯამაგირი 13.450 მენეთი, ბინა, გათბობა და განათება.

თხოვნების მიღება ქალაქის გამგეობაში. 3—ნ—1

იტალიური გოგირდი

მევენახეობის შესაწამლად მიღებულია, მევენახეთა საყურადღებოდ ზედმეტობა გოგირდისა ადგილობრივ დაფქვილის წინაშე.

ისყიდება ბახჩიევის ბაღაზიაში ბიყეში № 80.

(2—2540—1)

ქართველი ძღვენი

27 მკათათვე

გაზ. „საქართველო“-ს საღამო

მიწის რეფორმა ქალაქებში

ჩვენი ჭენრი ჯორჯიები ქალაქებსაც აბედნიერებენ და მათთვისაც იმუშავებენ აგრარულს რეფორმას. ამ რეფორმისათვის მთავარ საფუძვლად მათ დაუსახავთ ის გარემოება, რომ სოფლად მიწის რეფორმა მოხდა, ქალაქად კი ჯერ არა. ქალაქის მცხოვრებნი „ხელოვნურად გაუსხლტნენ აგრარულ რეფორმას“. ეს გარემოება კი „სამართლიან გულისწყრომას იწვევს სოფლის მცხოვრებლებში“. მეორეს მხრივ საქართველოს ქალაქები ძლიერ მცირედ არიან უზრუნველყოფილი მიწებით. მიწის სიმცირე საშუალებას უსპობს ქალაქებს განავითარონ ფართო მუნიციპალური პოლიტიკა **გამშვენიერების და აღმშენებლობის საქმეში“.** ასე ასაბუთებს ქალაქებში მიწის რეფორმის მოხდენის საჭიროებას თბილისის ქალაქის გამგეობა. ეს მოხსენება თავიდან ბოლომდე იუმორისტულ ესკიზს უფრო მოგაგონებთ. ვინემ მოხსენებას შესახებ ასეთი მნიშვნელოვანი საკითხისა, მაგრამ ჩვენი ქვეყნის ეხლანდელს მესვეურებს ასეთი სითამამე ჩვეულებად აქვთ.

თბილისის ქალაქის გამგეობა მომავალ დეკრეტისათვის მთავარ საფუძვლებსაც იმუშავებს. „ძირითადი პრინციპი რეფორმისა უნდა დარჩეს ისეთივე, რომელიც გატარებულია 16 დეკემბრის დეკრეტში და 7 მარტის კანონში ე. ი. კერძო საკუთრება მიწაზე რჩება, მეპატრონეს უნდა დაეტოვოს ნორმა, ნორმაზე ზევით უნდა ჩამოერთვას. რეფორმა უნდა გავრცელდეს ყველა ხასიათის მიწებზე, როგორც გაშენებულზე, ბაღებზე და სხ. აგრეთვე გაუშენებელ მიწებზეც.

ნორმაზე ზევით მიწები მეპატრონეთ ისასყიდლოთ უნდა ჩამოერთვათ. ჩამორთმეული მიწები უნდა ჩამოერთვას საკუთრებად ქალაქის თვითმმართველობას. დატოვების ნორმა უნდა იქნეს თბილისში 1. ცენტრში 400 კვ. საჟ. 2. ცენტრის ირგვლივ მდებარე რკალში—600 კვ საჟ. 3. განაპირა გაშენებულს უბანში—800 კვ. საჟ. და 4. გაუშენებელს გარე უბანში 1200 კვ. საჟ.

ეს დებულებები მომხსენებლის აზრით „განმარტებას არ საჭიროებენ, რადგანაც თავისთავად იგულისხმება და სხ.

ასეთს მოსაზრებებზე სერიოზულად მსჯელობა შეუძლებელია. უფლებრივს სახელმწიფოში რომ ასეთი „რეფორმების“ მოხდენა არ შეიძლება, ამაში ჩვენს მუნიციპალურს მოღვაწეობას ალბათ ვერავინ დააჯერებს. მათთვის ასეთი რეფორმები თავის თავად იგულისხმება, რეფორმის პრაქტიკული განხორციელებაც თავისებურად აქვთ წარმოდგენილი მოხსენების ავტორებს. მოქალაქეთ ნორმაზე მიწა უნდა წაერთვას, მაგრამ ხომ საჭიროა ერთნაირი სამართლიანობის დაცვა ამწართმევაში. მოხსენების ავტორებმა იციან, რომ დატოვების ნორმის წესიერად შემუშავება მხოლოდ მიწების ფასის გამორკვევით შეიძლება. მაგრამ ამისთვის საჭირო იქნება „დიდი და ხანგრძლივი მუშაობა“. ქალაქის გამგეობა „არდგენს ოთხს ტიპს: ცენტრი, ცენტრის ირგვლივ რკალი“ და სხ. რა გაეწყობა თუ ასეთს რკალებში ერთი და იმავე ზომის მიწები ერთი ათად განსხვავდებიან ფასებში. მათი ფასების გამორკვევა დიდსა და ხანგრძლივს მუშაობას გამოიწვევს და ამისთვის ჩვენს მუნიციპალებს სად სცალიანთ! გაუშენებელ უბნებისთვის 1200 კვ. საჟ. „სრულიად საკმარისია“. იქ შეიძლება გააშენონ ბოსტნები და ბაღები, „რომელთა შემოსავალი ქალაქთან სიახლოვის გამო **სრულიად დაფარავს ხარჯებს.** ჩვენს საქალაქო მოღვაწეთ იდეალურ მდგომარეობათ დაუსახავთ, როდესაც ქონება სრულიად ჰფარავს ხარჯებს თუ ქონება მარტო ხარჯებს კი არ უსდა ჰფარავდეს, არამედ კიდევ შემოსავალსაც უნდა იძლეოდეს, ეს მათთვის გაუგებარია. ასეთი მოღვაწეები სჩანან, რომ მათ მცირედ აქვთ მიწები ფართე მუნიციპალურ პოლიტიკის საწარმოებლად „გამშვენიერების და აღმშენებლობის საქმეში“.

როგორია გამშვენიერება და აღმშენებლობა იმისა, რაც აშენებული იყო და გამშვენიერებული ხოლო მათს ხელში უდაბნოთ იქცა, ეს არაეისთვის საღდემლოებას არ შეადგენს.

ასეთი რეფორმის მიზნები ცხადია. ჩვენ მუნიციპალურ მოღვაწეთა პოლიტიკამ საბოლოოდ გააკოტრა ქალაქების ქონერნიობა. მათი დავალიანება ყოველგვარ ზომებს აღემატება. მათ ეხლა უკვე ყოველგვარი ზომები ამოწურეს. მათ უნდათ ახალი წყარო გაიჩინონ თავის მავნე მოღვაწეობის განსაგრძობად. მაგრამ ასეთი „რეფორმები“ რომ განხორციელდეს რამდენ ხანს უნდა ეყოს მისი ნადავლი ჩვენი ქალაქების მიჭირნახულეთ.

ზედმეტია ასეთი „რეფორმების“ ყოველმხრივი მავნებლობის შესახებ სერიოზული მტკიცება. მხოლოდ ვიწრო პარტიული პოლიტიკით დაბრმავებულთ არ შეუძლიანთ მი ი ყოველმხრივი უარყოფითი შედეგების გათვალისწინება.

19 და 20 მკათათვეს ფრონტის დღეებია. ფრონტი გასაჭირშია. ჩვენს დამცველებს დახმარება სჭირდებათ! გაიღეთ ყველამ ხვალ და ზეგ თქვენი წვლილი გაამხნევეთ ჩვენი დამცველები.

პრესა

რუსის იმპერიალისტები საქართველოზე

ო-დ პავლე დოლგორუკოვის წერილი.

„ქართული სოვდეპია“.

ეკატერინოდარის გაზეთ „სვობოდნაია რეჩ“-ში დაბეჭდილია პ. დოლგორუკოვის შემდეგი წერილი:

„საბედისწერო როლი ითამაშეს რუსეთის რევოლიუციაში საქართველოს „სახელმწიფოებრივ“ კაცებმა: პირველ სოვდეპიის მედიდურმა თავმჯდომარე ჩხეიძემ, წერეთელმა, გეგეჭკორმა და სხ. ტომას ბიერ ნაქები წერეთელი პარიზში ჩალიშობს საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის იმ მოტივით, რომ ბოლშევიკების პოლიტიკამ დაარღვია რუსეთის მთლიანობა.

გეგეჭკორი თავს ინანიებს თბილისში ძალშემოკრებილ ბოლშევიკთა წინაშე და ესალმება.

არასახელმწიფოებრივ სოციალისტურ ელემენტებთან შეთანხმება, რასაც ჰმოწმობენ ჩვენი არ ისე შორეული გამოცდილებანი, ყოველთვის წყალს ასხავდა ანარქო-ბოლშევიზმის დატრიალებულ თვლებს.

დამოუკიდებლად შექმნა, როგორც ეს იყო მოლოროსსიაში, საბედისწერად ჰხდა ნას ბოლშევიზმის კარიბჭედ. ახლა დამოუკიდებელ საქართველოშიც ნელინელ შემოდიან სოვდეპები და კომისრები, თან ხმამაღლა და გასაგონად აგინებენ დენიკინს როგორც მტერს რევოლუციის და საქართველას. რასაკვირველია, როცა რუსეთი აღსდგება და განდევნის ბოლშევიკებს მოსკოვიდან, მაშინ გაუსწორდება იგი ქართულ სოვდეპსაც. მისი ბედი გადაწყვეტილია ისევე როგორც ბედი ჯერ დამოუკიდებელის და შემდეგ ბოლშევიკურ უკრაინისა. ლოგიური თანისთანობა პოლიტიკურ მეტამორფოზებისა აუცილებელია.

მაგრამ დროებით როცა რუსეთის ორგანიზაცია ჯერ არ გამაგრებულა, და როცა ყველა ძალები მიმართულ უნდა იქმნას მისი გულის მოქმედების აღსადგენად, პერიფერიებზე გართულებას ძალუძს საზიანოდ იმოქმედოს რუსეთის აღდგენის საქმეში და შეშაობაც შეაფერხოს. დამოუკიდებელ საქართველოს სახელით ბოლშევიკური კერის დაფუძნებას, არმიის ზურგში, არ შეუძლიან საქმე არ გაართულოს, და არ მოითხოვოს მისგან ზედმეტი მსხვერპლი. მაგრამ საქართველო ღღეს ინგლისის პროტექტორატის ქვეშ იმყოფება.

ჩვენ მოკავშირეებთან და მეგობრებთან ძოვაღენი ვართ ვ ყვნეთ გულახდილად.

ხომ გასათვალისწინებელია ის, რომ ფრანგულ სარდლობამ ოდესაში არა თუ დიდა ავნო რუსეთი, არამედ სრულიადაც დასცა საფრანგეთის პრესტიჟი აღმოსავლეთში. რასაკვირველია, ჩვენი ურთიერთობა ჩვენს ძველ მოკავშირესთან ამ სამწუხარო ეპიზოდის გ

არ უნდა შეიცვალოს. ეჭიდ რო საკავშირო ურთიერთობა მომავალში ერთნაირად აუცილებელია როგორც რუსეთისთვის, ისე საფრანგეთისა და საზოგადოდ ევროპის თანაზულობისთვის (სწორწონობა) ჩვენი გრძნობები უფრო ეშმარიტი უნდა იყოს მით უმეტეს ინგლისელებთან რომელნიც ჩვენთან მოვიდნენ რაინდულად მძიმესა და გამოცდილს მწარე დღეებში მაგრამ სწორედ ესევე გრძნობები ნებას გვაძლევენ მათი ყურადღება მივაქციოთ იმ გარემოებაზედ, რომ ქართულ ბოლშევიზმის კერის გაჩენა ჩვენს გმირულ არმიის ზურგში არა თუ დამღუპველია რუსეთისთვის, არამედ ეს გარემოება მომზადარი საქართველოში ინგლისის პროტექტორატის ქვეშ სრულიად დასცემს ინგლისურ პრესტიჟს აღმოსავლეთში“.

რუსის ხალხი რომ ვერ ურიგდება ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკურ თავისუფლებას, ეს დიდი ხანია ვიცით და ისიც ვიცით, რომ საქართველოს დამოუკიდებლობის საწინააღმდეგო მოქმედებაში რუსობის ყველა ნაწილები შეხმატკბილებულად გამოდიან.

თავად პავლე დოლგორუკოვის წერილშა ახალი მხოლოდ ის არის, რომ უმედობით შეპყრობილი რუსობა ახალ საშუალებას მიჰმართავს მათთვის მოუნელებელ საქართველოს თვითმართველობის დასამხობად: მუქარითა და თავდასხმით მიზანს რომ ვერ მიაღწიეს, რუსები ცდილობენ მოკავშირეებთან დაბეზღებით დაშალონ ჩვენი სახელმწიფოებრივობა, ხოლო არ გვეგონა მაინც, რომ ასე ნიღაბ აღდილად და უსინდისოთ მოეპყრობოდნენ განთავისუფლებულ მცირე ერს...

„გმირულ არმიის (თავადი დენიკინის ჯარს ჰგულისხმოს) ზურგს უკან ბოლშევიკური ქვეყანა ამოსდგომიათ“ —ჯაშუშობს სასოწარკვეთილი თავადი და დასძენს: ნუ თუ ინგლისი ამგვარ მდგომარეობას შეურიგდებაო!

ჩვენ არა ერთხელ აღგვინიშნავს, რომ რუსეთის იმპერიალისტები ყოფილ იმპერიის რესტავრაციას განაპირა კუთხეებიდან დაიწყებენ და საქართველოს პირველ რიგში თავს დაესხმიან. „მესამე რომის“ ბოლშევიზმის ტყვეობიდან დასახსნელად „პერიფერიებიდან“ მოიხმობს რუსობას „რიურიკის შთამომავალი“ და, იქნებ, ზღაპრო პერსპექტივებიც ეზმანება... ტახტითა და სკიპტრით!!!

19 და 20 მკათათვეს ფრონტის დღეებია. ვინც ჩვენს ერთგულ მამულიშვილებს არ ეხმარება—ის მამულის მტერია. დაამტკიცეთ თქვენი მამულიშვილობა.

ინგუშეთის წარმომადგენლის მიმართ

მოკავშირეთა მისიისადმი.

გაერთიანებულ მთიელთა ცენტრალური კომიტეტის წევრმა და ჩრდილოეთ კავკასიის მთიელთა თბილისის კომიტეტის თავმჯდომარის ამხანაგმა არტაგან უჟაროვმა ინახულა თბილისში მყოფი მოკავშირეთა მისიები: ინგლისის, იტალიის, ამერიკის, საფრანგეთის, რომელთაც ინგუშეთის ხალხის სახელით ჩააბარა მემორანდუმი. მემორანდუმი სისწორით აღნიშნავს მოხალისეთა ჯარს და ინგუშეთის შორის მომხდარ შეიარაღებულ კონფლიკტის ხასიათს. ამ მემორანდუმში, სხვათა შორის, სწერია: მოხალისეთა ჯარის ულტიმატუმის დაკმაყოფილება ნიშნავდა ინგუშეთის საბოლოოთ განადგურებას და დაღუპვას. მაგრამ ასეთ სრულ მორჩილებითაც კი ინგუშეთი თავის ფიზიკურ არსებობის გარანტიას ვერ მიიღებდა. პირიქით, ინგუშეთი, რომელმაც თავისი საუკეთესო ძალები ბრძოლის ველზე დაჭარგა და იარაღ აყრილი დარჩა, შეიქნებოდა ყაზახთა აგრესიულ ელემენტების საჯიჯგნათ, იმ ყაზახთა, რომელნიც ინგუშებისადმი შურის ძიების ცეცხლით არიან ანთებულნი სუნჟენის რაიონიდან რამოდენიმე სტანციის აყრის გამო, მხედველობაში უნდა გვქონდეს, რომ ეს სტანციები—სუნჟენის, ტარსკის და აკი-იაფარტის თავისი ველებითურთ ინგუშეთს ჰყოფენ ორათ: გორა ტ ბარ ადგილათ. ყაზახებთან მცირე კონფლიქტი, ტ გორის ინგუშები ალმოჩდებიან ჩაკეტილნი და დამწყვდეულნი თავის გორებში და დაემუქრებათ მათ შიმშილით სიკვდილი, რადგანაც თავისი საკუთარი პური ინგუშებს წლის განმავლობაში ყოფნით მხოლოდ ორ თვეს. ბუნებრივია, რომ როდესაც რევოლიუცია დაიწყო, ინგუშებმა ისარგებლეს შესაფერ გარემოებით, რომ გადაეწყვიტათ აგარული საკითხი: შემოეერთებინათ ყაზახთა მიწები, რომელიც შეჭრილიყო მათ ტერიტორიაში. სხვათა შორის: ეს მიწები თავიდანვე ინგუშებს ეკუთვნოდათ, შემდეგ მათ წაართვეს და გადასცეს ყაზახობას სტრატეგიულ მოსაზრებათა გამო. ინგუშებმა ისარგებლეს რევოლიუციით, რომ დაებრუნებინათ ის მიწები, რომელიც მათ ისტორიულათ ეკუთვნოდა და ეს აუცილებელი და საჭირო იყო მათთვის ეკონომიური და პოლიტიკური მხრივ. მაგრამ საკითხის ასეთმა გადაწყვეტამ უკიდურესობამდე გააბრაზა ყაზახები, რომელთაც შურისძიებისადმი მისწრაფება გულში ჩაიმარხეს დროებით.

შემდეგ უჟაროვ მიუთითებს, რომ ამ შურისძიების გეგმის სისრულეში მოყვანა უკვე დაიწყო. ამას ბიბვდენ ინგუშები და ამიტომაც წინააღმდეგობას უწევენ. დასასრულ ნათქვამია: „ჩვენ, ინგუშეთის წარმომადგენლები, მივმართავთ სამართლიანობას — ჩვენ გვსურს, რომ მესამე ნეიტრალური ძალა გამოცხადდეს მოსამართლეთ მოხალისეთა ჯარის და ინგუშეთის კონფლიქტში. დეე, მოკავშირეთა მთავრობებმა კავკასიაში თავის წარმომადგენლების სახით დაუყოვნებლივ გამოჰკონ ორგანო, რომელიც თავის თავზე აიღებს კომპეტენტურად გადაწყვეტას ამ კონფლიქტისას, რომელიც მოხალისეთა ჯარს და ინგუშეთის შორის ჩამოვარდა, ისე როგორც ამას ადგილი ქონდა საქართველოსა და მოხალისეთა ჯარს შორის სოჭის ფრონტზე, საქართველო-სომხეთის და ყარაბახის ისტორიაში. ჩვენ გვწამს, რომ ცივილიზაციის და კაცთმოყვარეობის გულისთვის ინგუშეთის მტერთა სასტიკი გეგმა დაშლილი იქნება. ჩვენ აუცილებლათ ვსთვლით მოხალისეთა ჯარის მიერ სამხედრო მოქმედების დაუყონებლივ შეჩერებას, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ინგუშეთს მოელის სრული ამოწყვეტა“.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

უკანასკნელი ცნობები

ხუთთა საბჭომ დაადგინა გადამწყვეტი ნაბიჯები გადასდგას ჰუნგრეთის მთავრობის გასანადგურებლად.

მუშათა მოძრაობა გერმანიაში იზრდება.

ბოლშევიკების ცნობით ამერიკა არ აპირებს რუსეთისა და ჰუნგრეთის შინაურ საქმეებში ჩარევას.

ფინების პრეზიდენტის არჩევნები, ოქტომბათს მკათათვის 21-ს მოხდება- როგორც ხმებია ბურჟუაზიული პარტიები მანერჰეიმის კანდიდატურას ასახელებენ.

საბჭოთა ჯარმა ბორისოგლებსკი, ეკატერინოსლავი და რომანოვკა აიღო.

ოსმალეთის მთავრობამ გადასწყვიტა ახალი ზომები ენვერ ფაშის, ჯემილ ბეის და თალაათის გადასარჩენად, რომელთაც სიკვდილით დასჯა აქვთ გადაწყვეტილი.

დამფუძნებელ კრების გარშემო

აგრარული კომისია. აგრარულ კომისიას მოუვიდა ბორჩალოს მაზრის სოფ. წერაქვის ქართველ გლეხთ რწმუნებულთა თხოვნა, რომლითაც ისინი ითხოვენ, რომ ან სრულიად განთავისუფლებულ იქმნენ მიწაზე დაწესებულ გადასახადის გაღებისაგან, ან შეუმსუბუქდეთ მათ ასეთი გადასახადის რაოდენობა და თუ ესეც შეუძლებლად დაინახა კომისიამ, მაშინ წერაქველები ითხოვენ, რომ მათაც იმდენივე გადახდეს, რაოდენსაც იხდიან სხვა ეროვნების გლეხები: სომხები და ბერძნები და არა მათზე მეტი. მიწების შემფასებელ ადგილობრივ კომისიას კი ქართველ გლეხთათვის გაუწერია 6 ფუთი ფქვილი, ხოლო ბერძნებისა და სომხებისათვის 15 თუმანი ფულად, ამ უსამართლობის წინააღმდეგ მათ დასაბუთებულის თხოვნით მიმართეს აგრარულ კომისიას და მიწადმოქმედების მინისტრს. ამ კითხვის გამო დანიშნულია კომისიის არა ჩვეულებრივი სხდომა, რომელზედაც მოწვეულია მიწადმოქმედების სამინისტროს წარმომადგენელი. სხდომა შესდგება შაბათს, ივლისის 19-ს, დილის 10 საათზე.

განათლებისა და საბჭოჯეტო კომისიებმა განიხილეს სახელმწიფო უნიკერსიტეტის შტატი.

საქართველოს მოქალაქენო! დღეს ქართველი მამულიშვილნი სიცოცხლეს სწირავენ თქვენთვის და სამშობლოსთვის. დაუმტკიცეთ მათ, რომ ვინც აქ დარჩენილხართ თქვენ მათზედ ზრუნავთ. გაიღეთ უხვათ შეწირულება 19 და 20 მკათათვეს.

ქრონიკა

სომეხთა ეროვნულ საბჭოს შუამდგომლობა. საქართველოს სომეხთა ეროვნულ საბჭოს წარმომადგენლებმა სიტყვიერი შუამდგომლობა აღძრეს დამფუძნებელი კრების პრეზიდიუმის წინაშე, რათა დამფუძნებელ კრებაში შეტანილ იქმნას კანონ-პროექტი პოლიტიკურ საქმეზე დატუსაღებულ და სამართალში მიცემულ სომეხთა ამნისტიის შესახებ და თანაც ხსენებულ აქტის პროექტიც წარადგინეს.

ამერიკელი ინჟინერები. თბილისში ერთად დღით შეჩერდნენ სპარსეთში მიმავალი ამერიკელ ინჟინერთა ერთი ჯგუფი, რომლებმაც ცნობის მოყვარეობისათვის დაათვალიერეს საქართველოს რკინის გზის ყველა თვალსაჩინო სახელოსნოები. მათ დავალებული აქვთ სამხრეთ სპარსეთში რკინის გზის ლიანდაგის გაყვანა.

წამლებზე ნიხრის გადიდების შესახებ. საქართველოს მეაფთიაქეთა კავშირმა შუამდგომლობა აღძრა მთავრობის წინაშე, გადიდებულ იქმნას ნიხრი წამლებზე.

სტუდენტთა გამგეობა სტუდენტ. მილიციელების შესახებ. ხუთშაბათს შესდგა სახ. უნივ. სტუდ. კავშირის გამგეობის კრება, რომელმაც იმსჯელა სტუდენტ მილიციელებისა და საგანგებო რაზმელების საქციელის შესახებ და შემდეგი დაადგინა: „ვინაიდან ადმინისტრაციაში მოსამსახურე ზოგიერთ სტუდენტების მიერ ჩადენილი უმსგავსო საქციელი ჩირქსა სცხებს სტუდენტების სახელს, ამიტომ აუცილებელი საჭიროა ადმინისტრაციაში მყოფ თავის სტუდენტების საჩქაროთ გამოწვევა.

ბატ. ა. ხოშტარიას. სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტ-მსმენელთა კავშირის გამგეობა ულრმეს მადლობას სწირავს უხვ შემოწირულებისათვის ბ. აკ. ხოშტარიას, რომელმაც შემოსწირა სტუდ. კავშირს უნივერსიტეტის სასარგებლოდ 10,000 მ.

ქართ. კლუბის კავშ. გამგეობას. ამავე კავშირის გამგეობა ულრმეს მადლობას სწირავს აგრეთვე ქართულ კლუბის მამასახლისთა საბჭოს, რომელმაც შესწირა კავშირს 3,000 მან.

ფრონტის დღის მომწყობ მთავარი კომიტეტისაგან. 19 და 20 ივლისს ყოველგვარ ცნობებისთვის განკარგულებისთვის ყველა მომუშავე სექციებმა, რაიონების წარმომადგენლებმა და მოქალაქეთ უნდა მიმართონ კომიტეტის თავმჯდომარეს სერგო ჟორჟოლიანს სასახლეში, კაბინეთი № 2 ტელ. 3 — 87 და რუსთველის ქუჩა, სახლი 24.

მიწათ-მოქმედების სამინისტროსაგან. 1919 წელს 1 ენკენისთვიდან მიწათ-მოქმედების სამინისტროსან არ დება ცხრა თვის კურსები ტყის გამგის თანაშემწეთა მოსამზადებლად. კურსებზედ მსმენელებათ მიიღებიან ის პირნი, რომელთაც დამთავრებული არა ნაკლებ უმაღლესი დასაწყისი სწავლისა უპირატესობა მიეცემმთ სახელმწიფო ენის მცოდნეო. თუ მსურველთ რიცხვი აღემატება 50 კაცს, მაშინ ატესტატების კონკურსი გაიმართება. კურს დამთავრებულნი მოვალენი იქნებიან იმსახურონ საქართველოს დაწესებულებაში არა ნაკლებ ერთი წლისა. სწავლის ფასი 300 მან.

თხოვნები სწავლა განათლების მოწმობების გამოგზავნა შეიძლება ამ მისამართით: საქართველოს ტყეთა ინსპექტორს. ქ. თბილისი. პეტრე დიდის ქ. № 22.

შინაგ. საქმ. სამინისტრო

სომეხთა ეროვნ. საბჭ. არჩევნების შესახებ. თელავისა და სიღნაღის მაზრებიდან მთავრობას წერილობითი შუამდგომლობა მოსდის რათა გავლენა მოახდინოს სომხ. ეროვნულ საბჭოზე გადასდონ ახალ ეროვნულ საბჭოს არჩევნები, რადგანაც საარჩევნო კომპანიის წარმოება ძლიერ უშლის ხელს მინდვრის გაცხოველებულ მუშაობას.

ახალქალაქის მაზრაში სომეხთა ეროვნულ საბჭოს არჩევნების შესახებ შინაგან საქმეთა სამინისტრო წერილობით შეეკითხა სომეხთა ეროვნულ საბჭოს თუ რამდენათ მართალია ხმები, ვითომც სომეხთა ეროვნულ საბჭოს დაედგინოს ახალქალაქის მაზრაში (როგორც სადაო მაზრაში) ახალი საბჭოს არჩევნები არ მოახდინოს.

ყალბი ბონების გამომცემელთა დაპატიმრება. საგანგებო რაზმის უფროსი კედია შინაგან საქმეთა სამინისტროს აცნობებს, რომ ენერგიული ზომების წყალობით აღმოუჩენიათ ყალბი ფულების საბეჭდი მანქანა მთელი თავისი მოწყობილობით და ყველა მონაწილენიც დაუპატიმრებიათ, ასე რომ ყალბი ბონების ბეჭდვა საბოლოოდ მოისპო.

ჰატიმარ ბოჯშევიკის შესახებ. შინაგან საქმეთა სამინისტრომ წინადადება მისცა ქუთაისის გუბერნიის ადმინისტრაციის ინსპექტორს, წარმოუდგინოს მას ცნობები ქუთაისის საგუბერნიო ციხეში მოთავსებულ ბოლშევიკ კარტოზიას ავადმყოფობის შესახებ, სათანადო ზომების მისაღებად.

იუსტიციის სამინისტროში.

დეპარტამენტების დაარსების დებულება. საუწყებოთაშორისო კომისიამ იუსტიციის სამინისტროს წარმომადგენლის თავმჯდომარეობით, შეიმუშავა დეპარტამენტების დაარსების დებულება, რომელსაც მთავრობას წარუდგენს ამ დღეებში განსახილველათ.

საერობო ერთეული სამხრეთ რუსეთში. საგანგებო საუწყებათაშორისო კომისია, ფინანსთა შინაგან საქმეთა და იუსტიციის წარმომადგენლის თავმჯდომარეობით იმუშავებს კანონ პროექტს, სამხრეთ ოსეთში საერობო ერთეულის შემოღების შესახებ.

სარაჯიშვილის მკვლელობის შესახებ. ბაკურციხის თემის თვითმართველობამ, თემის მცხოვრებთა მოთხოვნილებით შუამდგომლობა აღძრა მთავრობის წინაშე რათა ა. სარაჯიშვილის მკვლელებს სასჯელი არ შეუმცირონ.

საპყრობილეთა ინსპექტორი დღეს თბილისიდან სიღნაღში მიემგზავრება სარაჯიშვილის მკვლელების საქმისათვის საპყრობილეთა ინსპექტორი ბატ. ყიფიანი.

პლავსკის საქმე ამერიკელთა დამხმარე კომიტეტის წევრის პლავსკის საქმე გადაეცა თბილისის ოლქის სასამართლოს პროკურორს.

სხ. და სხ. ამგები,

გემის გაძარცვა ბათუმიდან ჩამოსულები მოგვითხრობენ, რომ ამ დღეებში ბათუმიდან კონსტანტინეპოლში წავიდა გემი, რომელშიაც ჩასხდნენ 30 შეიარაღებული კაცი. როდესაც იგი მიუახლოვდა რიზეს, მათ უბრძანეს კაპიტანს გემი გაეჩერებინა, რაც მყისვე შესრულებულ იქმნა, ბოროტ-გამზრახველებმა გაძარცვეს მგზავრები წაიღეს რამოდენიმე მილიონი ფული და ძვირფასი ნივთები. ჩასხდნენ ნავში და წამოვიდნენ ბათუმისკენ.

ქურდ-ვაჭრების დაპატიმრება. ქალაქის მილიციის უფროსის განკარგულებით, დაიპატიმრეს ვაჭრები ძმ. ხატიევები, მაკატოვი და ჭკარ. ჩილინგაროვები, რომელთაც ბრალდებათ ქრთამის საშუალებით ინგლისის საინტენდანტოს საწყობიდან, ინგლისელ ჯარისკაცების საშუალებით სხ. და სხ. საქონლის გატანა. მათთან ერთათ შეიპყრეს ოსიპოვი, ყაზაროვი და კალანდაძე, რომელთაც ბრალდებათ აღნიშნულ საწყობიდან საქონლის ქურდულათ გატანა.

სამხატვრო ქრონიკა

„ტრფობა წამებული“ ვასილ ბარნოვის რომანი რომლის ბეჭდაც ჩვენს გაზეთში სულ მოკლე ხანში დასრულდება განზრახულია მარიამობისთვეში ცალკე წიგნად გამოიცეს.

სასიმღერო კაპელლა. შესდგა და რეპეტიციებს კიდეც შეუდგა კაპელლა ქართულ სამუსიკო საზოგადოებისა და კოოპერატივთა ცენტრალ კავშირისა. კაპელმეისტრად მოწვეულია კომპოზიტორი ნიკოლოზ სულხანიშვილი.

პროვინციის ცხოვრება

ს. თვალივი.

გაძარცვეს გიორგო შონიძის მაღაზია. წაღებულია რამდენიმე ათი ათასი მანეთის საქონელი.

ს. წილკანი.

საქართველოს სამხედრო გზასა დიმის მიდამოებში დიდი ძარცვა გლეჯაა. ადგილობრივი ადმინისტრაცია უმოქმედოა.

ფრონტის დღე

ცერემონიალი პირველი დღე „19“ მკათათვეს.

1) დილის რვა საათიდან საყვირები მოქალაქეთ აუწყებენ ფრონტის დღის დასაწყის.

2) ცხრა საათიდან აეროპლანები ჩამოუვლიან ქუჩებს და გადმოყრიან მოწოდებებს.

3) ცხრა საათიდან მოქალაქენი სახელმწიფო თეატრის და სამხედრო უწყების ხოროები, ორკესტრები, ყულაბებით ფულის ამკრეფნი და ჯარი მოვლენ თავისუფლების მოედანზედ (ყოფილი ერევნის): გზა და გზა უნდა იყოს სიმღერა და მუსიკა. რაიონებიდან მოსვლა სასურველია.

4) თერთმეტ საათზე თავისუფლების მოედანზედ აღმართულ ესტრადაზედ წარმოსთქვამენ სიტყვებს: სამხედრო მინისტრი, ვლ. ჯულელი და სხვა, რის შემდეგ ხოროების და ორკესტრის ერთი ნაწილი გაეშურებიან სხვა და სხვა ბაღებში და ქუჩებში ხალხის გასართობათ, ხოლო ყულაბების ამკრეფნი შეუდგებიან თავიანთ საქმეს. შემოწირულების ამკრეფნი კომისია დილითვე უნდა შეუდგეს სხვა და სხვა დაწესებულების ჩამოვლას.

5) საღამოს ექვს საათიდან გამოჩნდებიან აეროპლანები, რომელიც აუწყებენ ყველა რაიონებს ქალაქის ბაღებში სეირნობა-გართობის დასაწყის.

6) ყველა ბაღებში: ავლაბარში, ორთაჭალაში, მუშტაიდში, ნაძალადევში და ყველა კლუბებში გამართული იქნება დიდი სეირნობა და ლატარია-ალეგრით კონცერტები და წარმოდგენები. დროს გატარება გაგრძელდება დილის ხუთ საათამდის.

7) ტრამვაის მიმოსვლა გაგრძელდება ღამის პირველ საათამდე.

8) დილიდანვე გაემგზავრება საგანგებო მოწყობილი მატარებელი: ერთი ბათუმ-ფოთისაკენ, მეორე კახეთისკენ.

9) შევსებული ყულაბები უნდა მოტანილ იქმნას მთავარ კომიტეტის ბინაზე (რუსთაველის ქუჩა, № 24)

მეორე დღის ცერემონიალის პროგრამა დაწვრილებით ხვალ, ოც ივლისს

სტამბოლში მიმავალნი.

ინგლისელთა მისსიასთან უამრავმა ხალხმა მოიყარა თავი, რომელნიც სტამბოლში შესვლის ნებართვას ითხოვენ. დღემდე არსებული ასეთი ნებართვის მისაღებად სიძნელე დღეს თითქოს არ არსებობს, მაგრამ ერთი ნებართვის მიღება სულ უკანასკნელი ორ კვირას უნდება თითო მსურველი. დღემდე 10 და 15 ათასს მანეთს ხარჯავდნენ ამ ნებართვის მისაღებად. დღეს კი, ვითომ ეს აღარ არის, მაგრამ მეტად საინტერესო სურათს წარმოადგენს ინგლისელთა მისიის დარბაზი და მისი გარემო. მარტო სარეგისტრაციო ნომრის მისაღებად უზარმაზარი რიგია გაყოლებული მთხოვნელებისა. ხალხი დილის 4 საათიდან იჭერს რიგს. მეტ ნაწილს კი საღამოთივე მიაქვს იქ ბალიში და საბანი და რიგის დაკარგვის შიშით იქვე ათევს ღამეს. ხშირად სკანდალამდე მიდის საქმე. წარმოსადგენია როგორ შთაბეჭდილებას სტოვებს ევროპიელებზე ასეთი უკულტურობა ნუ თუ არ შეიძლება საქმის რიგიანად მოწყობა.

ქართველნო! დაეხმარეთ მათ, ვინც სიცოცხლეს სწირავს საქართველოს, ვინც მოზღვავებულ მტერს აგრძნობინებს საქართველოს სიმტკიცეს!

გათოშვა.

ფოსტა ევროპასთან.

მკათათვის 8-დან მოეწყო ყოველ კვირეული ფოსტის გაგზავნა საზღვარგარეთ. ჯერ მხოლოდ უბრალო კორესპოდენციას იღებენ შემდეგ ქვეყნებში: რუმინეთში, ოსმალეთში, საბერძნეთში, ეგვიპტეში, იტალიაში, საფრანგეთში, დიდ ბრიტანეთში, შეერთებულ შტატებში, ინდოეთში და იაპონიაში. გაგზავნა 3 მ. 50 კ. ღირს.

ახალი ბანკი.

ბათომში გაიხსნა „ბრიტანიის სავაჭრო კორპორაციის“ ბანკის განყოფილება, რომელიც ყოველგვარ საბანკო ოპერაციებს აწარმოებს: მიმდინარე ანგარიშებს, შეტანა, გამოტანას, ჩეკების გაყიდვას აკრედიტივებს და სხვა.

ნავთსადგურში.

მკათათვის 13-ს ნოვოროსიისკიდან მოვიდა ინგლისური დრედნოუტი: „ემპესერ ოფ ინდია“ და იტალიური ჯავშნოსანი: „დუკლიო“.

მკათათვის 15-ს. საღამოს 4 საათზე სამხედრო ნავთსაყუდარიდან გავიდა ინგლისის სამხედრო ტრანსპორტი „სოანდ ბეკ“-ი, რომელზედაც სამშობლოში გაემგზავრნენ ჯარიდან დათხოვილი ჯარისკაცები.

იტალიის დრედნოუტის გვერდით გაჩერდა ახლად ჩამოსული ამერიკული ნაღმოსანი № 147, რომელმაც შესცვალა კონსტანტინოპოლს გამგზავრებული ნაღმოსანი № 149.

ნავთის ნავთსაყუდარში დადგა ინგლისის ნაღმოსანი № 29, რომელიც კონსტანტინოპოლიდან ჩამოვიდა.

გემი „კონსტანიკი“ რომელიც ტრაპიზონში უნდა გამგზავრებულიყო, აღარ წასულა, იქ მომხდარ აფეთქებისა გამო.

ტრაპიზონის აფეთქების გამო იქ გაემგზავრა ინგლისის, ამერიკის და იტალიის ნაღმოსნები.

ბათომი.

ტრაპიზონიდან ჩამოვიდა რუს ტრანსპორტი „დუნაი“.

ნავთის ნავთსაყუდარში გაჩერდა საზღვარგარეთიდან ჩამოსული ნაღმოსანი № 264.

დავდასხმა.

მკათათვის 13-ს კინტრიშის საზ. უფროსს პოდპოლკ. კუვიაზევს, როდესაც ის ბრჯნდებოდა ყაჩაღი ლეონოვის გვამის გასინჯის შემდეგ. ქობულეთის ახლოს თავს დაესხა ერთი ყაჩაღი რომელმაც სროლა აუტეხა მას და მის მხლებელს. მცირე სროლის შემდეგ როცა კუვიაზევი დაიჭრა, ყაჩაღი უკვალოდ დაიკარგა.

სიონისტების პერიოდული ორგანო

აგერ მეორე წელიწადია, რაც ქუთაისისში ქართულ ენაზე ეგრედ წოდებულ „სიონისტთა“ პერიოდული ორგანო—„ხმა ებრაელისა“ გამოდის. შეჩერება აღარ ღირს იმაზე, რომ ორი წლის განმავლობაში მხოლოდ 9 ნომერი გამოვიდა ამ გაზეთისა, მაგრამ როგორც დამახასიათებელი ფაქტორი სიონისტურ მოძღვრების უნიადაგობისა ქართველ ებრაელთა შორის, ესეც აღსანიშნავია. ეს არის ამ მოქმედების გვრეგანი გამოხატულება, მაგრამ თუ ჩაუკვირდებით მის არსებას, ჩვენ დავრწმუნდებით, რომ გარეგნობა და შინაარსი ამ ორგანოსი სრულიადაც არ ატარებენ ანტაგონიზმის ელემენტებს.

ჩვენ განზრახ არ ამოგვიღია ხმა ამდენ ხანს ამ „გაზეთის“ შესახებ, ვინაიდან ვიცოდით, რომ მის არსებობას ვერ გაამართლებდა ვერც ისტორიული, ვერც ზნეობრივი, ვერც გონებრივი ტ ვერც უტილიტარისტული მოსაზრება. ქართველ ებრაელთა წარსული ერთობ მჭიდროდაა დაკავშირებული მის აწმყოსა და მომავალთან და მისი რაობის, მისი ელემენტარულ თუ უფრო ფართე მასტაბის აღებულ მოთხოვნილებათა გამორკვევას იოტის ოდენადაც ვერ შესძლებდა უცხოეთიდან და სულ სხვა პირობებში შექმნილი იდეოლოგია და მისი გამაღრ მაგებელი ორგანო.

საქართველო არ არის რუსული კულტურის ელემენტების მქონე ერთეული, ის არც გერმანულ, რუმინულ, ფრანგულ, ინგლისურ, ამერიკულ თუ იტალიურ ვითარებას ექვემდებარება საზოგადოებრივ ურთიერთობის სფეროში, რომ წარმოშობილიყო სიონისტური მოძღვრების ნაირი იდეოლოგია და ორგანიზაცია.

ჩვენ გადაჭრით ვამბობთ, რომ თუ ასეთი რამ მაინც ბოგინობს დღეს ქართველ ისრაელთა წრეში, ეს არის ავადმყოფური, მეტად არა ნორმალური მოვლენა, რომელიც წარმოშობის დღიდანვე სიკვდილის აგონიას მიეცა და რუსულ ებრაელთა ვერავითარ ფულებმა ვერ დააყენეს ფეხზე ჩვენში ეს უდღეო მცენება.

ასეთ მოვლენას შეიძლება ჰქონდეს გასამართლებელი საბუთი „პოგრომჩიკ“ ერის ბუდეში— რუსეთსა და საერთოდ სლავიანთა რასსაში; ეს მცენება შეიძლება განმკვიდრებულიყო იქ, სადაც ანტისემიტური ფსიხოზია გამეფებული და ეყრდნობიან ებრაელ ერის დიფერენციულ ყალიბს, მაგრამ ასეთი დიფერენციაცია არც ყოფილა, არც არის და არც იქნება საქართველოში, ვინაიდან რუსეთის ებრაელთა რიცხვი ხომ თითებზე ჩამოითვლება, ხოლო ქართველ ისრაელთა გათიშვაზე ლაპარაკი მხოლოდ იმათ თუ შეუძლიანთ ვინც, 1) ან არ იცნობს მათ ისტორიულ, ეთნიურ, ფსიხოლოგიურსა და ეროვნულ სახეს ან 2) იმათ, ვინც ქართველ ისრაელთა ეროვნულ ვითარებას თვისი ფანტაზიითა და ილუზიებით აზუქებს და 3) ან იმათ, ვინც არა სინდისიერად მალავს ფაქტებს და უცხოელთა გროშით მოყიდული, სცდილობს შეჰქმნას საქართველოში კიდევ ერთი, ახალი ეროვნული კითხვა, რომ ამით უფრო გააგრძელონ საქართველოს სუვერენიტეტის განმტკიცების საქმე.

ერთნაც, მეორენიც და მესამენიც ერთნაირად იწვევენ ჩვენში ირონიულ ღიმილს, ვინაიდან უვიცია, ფანტაზორიც და უსინდისოც ჯერ-ჯერობით მხოლოდ კისერს იტეხენ და ერთნაირად მარცხდებიან. ასე იქნება შემდეგშიაც და ჩვენ ვფიქრობთ, რომ უმჯობესი იქნებოდა ის ფული ტ ენერგია რომელიც ქართველ ისრაელთა გასიონისტებისათვის იხარჯება, ებრაელთა „ზღვა“ ემიგრაციოსათვის მოეხმარებიათ რუსეთელ ებრაელებს. განა არ იციან მათ, რომ ორი სამი ინტელიგენტი თუ წაიკითხავს მაგ გაზეთუნას, თორემ ქართველ ისრაელთა მასამ არც კი იცის მისი არსებობა და თუ იცის, სწორედ აუღია მისთვის ალღო და თვის ძტერთა პანაკში მოუთავსებია ეს გაზეთიც, მისი ხელმძღვანელნიც და გარედან მასულდგმულებელი ორგანიზაციებიც.

ჩვენ არც ახლა გავილაშქრებდით ამ საცოდავ ორგანოს წინააღმდეგ, მაგრამ ახირებული პრეტენზიები დაუჩემებია მას.

აიღეთ ამ გაზეთის მე-№9 და შიგ დაინახავთ თქვენ არა თუ მარტო მის უსუსურობას, არამედ აქედან გამომდინარე გაუგებრობასაც. გაზეთი ისეთი კილოთი სწერს რაღაცა მწყობრ ემიგრაცია-იმიგრაციაზე პალესტინაში, რომ ქართველი ისრაელთა არ მცოდნე ადამიანი იფიქრებს, რომ ესენი გასულელებულან და საქართველოდან გახიზვნას აწყობენო.

ვინც წავა—წავიდეს. ის ალბად ღირსი არ ყოფილა ქართული ცისა და ატმოსფერისა და ჩვენ მხოლოდ სიხარულით შევეგებებით ასეთი პარაზიტების თავიდან მოშორებას, მაგრამ საზოგადოებაში ტრადიციული პატივისცემაა ბეჭდვითი ორგანოსადმი და ვშიშობთ ასეთი აზრი არ დაიჭიროს „ხმა ებრაელისა“ მიმართაც.

ერთ წუთსაც არ უნდა დავივიწყოთ რომ ეს გაზეთი არც ერთი სერიოზული და ანგარიშ ვასაწევი ჯგუფის აზრის გამომხატველი არ არის და რომ ის არის ქართველ ისრაელთა ხორცმეტი, რომლის მოცილება სულ იოლი ოპერაციით შეიძლება და უკიდურეს შემთხვევაში თვითვე გაჭრები სალი (ისხლის მოძრაობით.

ჩვენი სიონისტები რაღაც დაუღალავი მუშაობის მანიას შეუპყრია და ისტერიულად გაჭკვიანან: მაშ არც ერთი წამი მოსვენება“ო მართალია, ბავშის ფსიხოლოგია ვერ ეგუება მოსვენებას, ის მუდამ უნდა ხტოდეს და ცელქობდეს, მაგრამ როგორ შეიძლება ბეჭდვითი ორგანოს ასე გაცელქება და სათამაშო საგნად გამოყენება, მით უმეტეს მაშინ, როდესაც ისეთ კარდინალურ რეფორმის გატარებას აპირებთ, რომლითაც 3000 წლიანით შეძენილი მატერიული და მორალური ღირებულებანი უნდა დასტოვონ ქართველ ისრაელებმა თქვენის რჩევით და სამშობლო კარ-მიდამო კი მიატოვონ?

გეყოფათ ყმაწვილებო, ამდენი თამაში ასეთი სერიოზული და მნიშვნელოვანი კითხვებით. თქვენი ტიკტიკა რაღაც ასიმილაციაზე და ასიმილატორებზე მეტად ცუდ კაპიერას უკეთებს თქვენს „პუბლიცისტურ“ მომავალს და მეტად დაბლა სცემს ბეჭდვითი ორგანოს პრესტიჟს. ერთხელაც არის ხომ უნდა ჩასწვდეთ ცხოვრების სირთულეს და ჩასდგეთ ნორმალურ კალაპოტში. დარწმუნებული უნდა იყოთ, რომ თქვენს წერილებსა და მოქმედებას ისეთ წინააღმდეგობას არასოდეს გაუწევთ, როგორც თქვენი მამამთავრის „ცულლუტ“ რაბინ ბააზოვის მოღვაწეობას.

დაბოლოს ყველა თქვენი ზრუნვა იმის დასამტკიცებლადაც, რომ რაბინის თანაშემწის თანამდებობა სრულიად მეტია ქუთაისში, ხომ იმით არის მხოლოდ გამოწვეული, რომ ბააზოვი ხალხმა უარჰყო, როგორც თავისი საზულიერო და ყოველნაირი მოძღვარი? ამაში თვით ბ-ნი ბააზოვი უნდა დარწმუნებულიყო და თავი დაენებებინა ამ ახალგაზრდათა თვისი მიზნების გამოყენებისათვის.

თორემ მათ კარგად იციან, რომ ჩვენისთანა მოწინაღმდეგენი არა ჰყავს ხახმებს რომელნიც ჩვენში მეტს საფრთხეს ჰხედავენ, ვიდრე ატაცებულ ახალგაზდათა ფუჭ ოცნებაში. საინტერესოა ამ გაზეთის ფელეტონის წაკითხვა, სადაც ავტორი საქართველოში საყოველთაო სავალდებულო სწავლა-განათლების შემოღების კითხვას ეხება და ამავე კითხვის შესახებ ჩემს წერილს იგონებს. *)

ავტორს გაჰკვირვებია, რომ ჩვენ გამოგვაფხიზლა საქართველოს მთავრობის დადგენილებამ ასეთი სწავლა-განათლების შემოღების შესახებ და „სიხარულის ფრთები შეგვასხა“.

ოღონდაც!

რა არის აქ გასაკვირი ახალგაზრდა ავტორო? განა ის, რომ ჩვენი ბავშვები მშობლიურ ენაზე ისწავლიან და განათლდებიან? თქვენ რაღაც გადაგვარებაზე ლაპარაკობთ და თვით კი, ვინ მიილტვის ქართველ ისრაელთა გადაგვარებისაკენ? ვინ არის ასიმილატორი, თუ გესმისთ ამ სიტყვის მნიშვნელობა? ჩვენ თუ თქვენი და რაბინ ბააზოვის ჯგუფი? თქვენ გუნდრუკს უკმევთ ოცნებას, ჩვენ კი სინამდვილეს. თქვენ გინდათ დაავიწყოთ მშობლიური ენა ჩვენს ხალხს, ამოგლეჯოთ დედა ენა—ქართული— ჩვენს ბავშებს და ჩვენ კი გვინდა ამ ერთად ერთ გასაგებ სამშობლო ენაზე ვაზიაროთ ისინი საკაცობრიო კულტურას. თქვენ გიკვირთ, რომ ქართული პრესის საშუალებით ჩვენ უვიცობასა და სიბრმავეს, ფანატიზმსა და ქართველ ისრაელთა სიბეჩავეს ვებრძვით და ვებძვით აგრეთვე იმ ხახჰებს, რომელნიც ამ საშინელებას ძუძუს აწოვებენ. თქვენ კი, ინტელიგენტებად რომ თავი მოგაქვთ, არ უნდა ებრძოდეთ მათ? ებრძვით, მაგრამ არა იმისთვის, რომ რაიმე კულტურის სხივი შეიტანოთ ქართველ ისრაელთა ბნელ მასაში, არამედ იმისთვის, რომ ისინი თქვენ ხელს გიშლიან წმინდა სარწმუნოება და თორა რუსეთელ ებრაელთა გულის მოსაგებად გამოიყენოთ. აქ მხოლოდ იმაზეა ლაპარაკი, თუ ვის უფრო მეტი სისხლის ამოწუწვნა შეუძლია ქართველ ისრაელთაგან ფანატიკოს ხახმებსა თუ ფანატიკოს სიონისტებს. აი მთელი განსხვავება თქვენსა და მათ შორის.

სხვა მხრივ კი მთელი სიონისტური იდეოლოგია საქართველოში იმაზეა აგებული, რომ ურცხვად ვაჭრობს ქართველ ისრაელთა სარწმუნოებრივი ელემენტითა და ლამობს გამოიყენოს იგი თვისი უდღეო მიზნებისათვის. ასეთმა ვაჭრობამ სიონისტების მხრით დიდი როლი ითამაშა იმაში, რომ სიონისტები კი არ მაღლ-

*) იხ. „საქართველო“ № 106.

დებიან ზნეობრივ-გონებრივად, არამედ უფრო წვრილმანდებიან და ეცემიან.

ასეთი მოვლენები საკმარისად მოწმობენ ჩვენ მიერ ზემო აღნიშნულ აზრს, რომ ეს გაზეთი არ არის ანგარიშ გასაწევი და თუ ჩვენ შაინც შევაჩერეთ მასზე მკითხველი საზოგადოების ყურადღება, ეს მხოლოდ იმიტომ, რომ ბევრი არ იცნობს ამ გაზეთის არც მატერიულ, არც პერსონალურ და არც ზნეობრივ-გონებრივ სიმძიმეს.

რაზე არ სწერენ აქ? ეროვნულ საბჭოების მოწყობაზე ქართველ ისრაელთა შორის, მათ ეროვნულ-კულტურულ და პოლიტიკურ ეკონომიურ ავტონომიაზე.

რა არის ეს? მასხრობა თუ უვიცობა ბავშვობა თუ წერის შანია? უცხოელთაგან წაქეზება თუ წაკითხულ და მოძველებულ რუს-ებრაულ ჟურნალებიდან ამოწერილ ფრაზების ორიგინალურად მოჩვენება?

ერთიც, მეორეც და მესამეც..

დაწყნარდით! ღვთის მადლით ცხოვრებამაც და ხალხმაც პირი უბრუნა სიონიზმს საქართველოში.

ი. ხანანაშვილი.

ირაკლი ვაჩნაძის გამოგონება

ირაკლი ვაჩნაძეს რომელმაც გამოიგონა თვითმატარებელი სავარძელი, (დადის უბენზინოდ და უელექტროდ) ოფიციალურ წინდები და ჩულქები, გამოუგონია საზღვაო ტანისამოსი, რომლითაც ცურვა შეიძლება დიდ ოკეანეში.

საჭიროა ქართულ სატეხნიკო საზოგადოებამ ყურადღება მიაქციოს ამ ახალ გამოგონებას და თუ ღირსიც იქნება გზა გაუკვლიოს.

მამულიშვილნო! მოიხადეთ თქვენი ვალი მათს წინაშე, ვინც სამსხვერპლოთ გაიწირა ისე, როგორც განწირულა ქართველი ერი საუკუნეებში, ავის მამულის დასახსნელად.

დეპეშები

(საქ. დეპეშ. სააგენტო)

ივლისის 16-ს

გოლშევიკური ცნობები

უკრაინის სამხედრო ცნობა.

ჩვენმა ჯარმა სარნის სამხრეთ-დასავლეთით ს. კრიჩილსკიდან მოწინააღმდეგე განდევნა და მდ. გარანის მარცხენა ნაპირზე გადავიდა. ჩვენმა ჯარმა ჯავშნიან მატარებლის დახმარებით ვოლოჩისკიდან მტერი განდევნა, წამოიყვანა 60 ტყვე და ხელთ იგდო 2 ზარბაზანი და 2 ტყვიისმფრქვევი. ახლო მახლო სოფლებში მტერმა თავი გაანება ტრანსპორტს; ტყვიისმფრქვევებს და სხვა სამხედრო ქონებას: ჩვენმა ჯარმა ჭმერინკას დასავლეთით 40 ვერსით წაიწია წინ და 4 სოფელი დაიჭირა.

ეკატერინოსლავის აღება.

კიევი. ივლისის 16 დღეს წითელმა ჯარმა ეკატერინოსლავი დაიჭირა.

რომანოვკის აღება.

ტომბოვი, ივლის 16. 2 საათის ბრძოლის შემდეგ წითელმა ჯარმა სად. რომანოვკა დაიჭირა. თეთრებმა და მწვანეებმა შტაბი მიატოვეს. სოფლის ჩარჩებმა მთელ თავის ქონებას თავი გაანებეს და გაიქცნენ. მწვანე რაზმებს მასწავლებელი—კოოპერატორები ადგენდნენ.

რუსეთის ბლოკადა.

ლიონი. ივლის 16. ხუთთა საბჭომ განიხილა რუსეთის ბლოკადის გაგრძელების საკითხი, იყო წინადადება, რომ ფინეთის ყურეში ნებადაურთველად არც ერთი გემი არ გაატაროს. შავ ზღვაზე კი ოფიციალურად გამოცხადდეს ბლოკადა. ამბობენ, რომ შეერთებულ შტატები წინააღმდეგია რუსეთის ბლოკადისა, რანაირიც არ უნდა იყოს, იგი, რადგან... (გამოტოვებულია) ბოლშევიკების წინააღმდეგ იბრძვიან. ამერიკის შეხედულობის გამორკვევამდე ამ საკითხის გადაპრა გადაიდო ჰფიქრობენ, რომ ვილსონი ბლოკადას მხარს არ დაუჭერს, რადგან ეს საერთაშორისი უფლებას ეწინააღმდეგება ვინაიდან ბოლშევიკები მათი მტერი არ არიან.

უმუშევართა რიცხვის შემცირება კიევში.

კიევი, ივლის. 15. შრომის განყოფილების ცნობებით, უკანასკნელ ხანს უმუშევართა რიცხვი შემცირდა, რადგან ყველა ქარხნებში მუშაობა განახლდა.

მფრინავი საექიმო რაზმები

კიევი, ივლისის 15. ექიმთა და სანიტართა პროფეს. კავშირმა მფრინავის საექიმო რაზმები შეადგინა ფრონტზე გასაგზავნად.

მობილიზაცია პოლტავის გუბერნიაში

კიევი, ივლისის 15. პოლტავის გუბერნიაში მობილიზაცია კარგად მიდის. ჩერნიგოვის გუბერნიის კროვევის მაზრაში 95 ლარიბთა კომიტეტი შესდგა, მქადაგებლად მობილიზაცია მოახდინეს.

ანარქია პეტლიურას ჯარში

კიევი. ივლის. 15. ჭმერინკიდან ჩამოსულები გადმოგვცემენ, რომ გალიციაში რევოლიუციონური მოძრაობაა პეტლიურას საუკეთესო ჯარის კაცში, გალიციელი მსროლელნი, სახლებში გაიქცნენ. გალიციაში ყოველდღე იწყება ბუშების და ტლეხების აჯანყება.

პენსიის შეწყვეტა

კიევი, ივლის. 15. სოციალურ უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატმა ბრძანება გასცა, რომ სასულიერო წოდების პირთათვის პენსიების მიცემა შესწყვიტონ.

სიონისტური ორგანიზაციების გაუქმება

კიევი. ივლისის 15. გაუქმდა ებრაელთა ყველა ბურჟუაზიულ სიონისტური ორგანიზაციები, ხელმძღვანელებს რევოლიუციონურმა ტრიბუნალმა ხელწერილი ჩაბოართვა, რომ ისინი მოქმედებას შესწყვეტენ.

ურალსკის გარნიზონის სიგმირე

სარატოვი. ივლისის 16 წითელი ურალსკის გმირი გარნიზონინ გზას იკაფავს წითელი ჯარის მთავარ ძალებსთან შესაერთებლად. ურალსკის დასავლეთით მათ როსტოშინსკი, ბოგოუევო, ნოვი-დვორი და სად. პერემენტაია დაიჭირეს.

უფის გუბ. მიჰმადიანობა

ყაზანი ივლისი 15 უფის გუბ. მოსულები იუწყებიან, რომ მაჰმადიანები რევოლიუციონერად არიან განწყობილი. მცხოვრებლები საბჭოთა მთავრობას სრულის ნდობით უყურებენ.

ბელაკუნის ნოტა

ლიონი ივლის 16 ხუთთა საბჭომ ბელაკუნის ნოტა მიიღო, რომელშიც ამტკიცებს, რომ რუმინეთისი და უნგრეთის შორის დროებითი ზავი არ ყოფილა და ამაში რუმინელებს ამტყუნებს. ბელაკუნი თხოულობს, რომ კონფერენციამ რუსინელებს სამხედრო მოქმედება შეაწყვეტინოს.

ჰუნგრეთის საბჭოთა მთავრობის წინაღმდეგობა

ლიონი ივლისის 16 ხუთთა საბჭომ დაადგინა გადამწყვეტი ნაბიჯები გადადგას უნგრეთის საბჭოთა მთავრობის გასანადგურებლად, მაგრამ ამის განხორციელება მაინ ეხლა არ შეუძლიათ. რუმინელებს არ შეუძლიათ უნგრეთის ჯარს მოულოდნელად დაეცნენ თუმცა გენ. ფრანშედ-სეპირიმ რუმინელთა მოქმედების გეგმა უკვე შეიმუშავა, საფრანგეთის დიდძალი იარაღი რუმინეთში გაიგზავნა.

მუშათა მოძრაობა გერმანიაში

ნაუენი ივლისის 17. გერმანიის სხვა და სხვა ადგილებში ერთ დროს დაიწყო მოძრაობა. პომერნიაში შეურნე მუშების გაფიცვა საშხედრო ქალების დახმარებით ჩააქრეს.

საფრან. სოც. პარტიების ეროვნულ კონგრესის რეზოლუცია

ლიონი, ივლისის 15. საფრანგეთის სოციალისტური პარტიების ეროვნულმა კონგრესმა გუშინდელ სხდომაზე მიიღო რეზოლიუცია, რომელშიაც საზავო ხელშეკრულებას და ხალხთა ლიგის წინააღმდეგ პროტესტს აცხადებს. ეს პროტესტი მით უფრო იქცევს ყურადღებას, რომ სოციალისტები ვილსონის საფრანგეთში ყოფნის პირველ დღეებში აღფრთოვანებით ესალმებოდნენ მის იდეას ხალხთა ლიგის შესახებ. სოციალისტური პარტია აღნიშნავს, რომ შიუხედავათ დიდი ზეიმით მოცემულ დაპირებისა, განიარაღების შესახებ, ხალხთა ლიგის პროექტი საფრანგეთის შეიარაღებულ ძალების შემცირებას არ გულისხმობს. ასე რომ საფრანგეთის ხალხი, რომელიც ყველაზე მეტად დაიტანჯა ომის დროს მომავალშიაც მილიტარიზმის ბატონობის ქვეშ უნდა დარჩეს. საფრანგეთის სოციალისტები აცხადებენ, რომ მოკავშირე სახელმწიფოებმა ისარგებლეს თავის გამარჯვებით კაპიტალისტების მეფობის გასაძლიერებლად და გასაშტკიცებლად. ამის საუკეთესო დამამტკიცებელია მათ მიერ გამომუშავებული ლიგის პროექტი, რომელიც ყველა ის ხალხის დამონავებისაკენ არის მიმართული, რომელნიც თავის განთავისუფლებისაკენ მიისწრაფიან.

საწოლ ვაგონების და ჩქარი მატარებლების ნაციონალიზაცია.

მოსკოვი, ივლისის 17. სახალხო კომის. საბჭომ განსაკუთრებული დეკრეტით საერთაშორისო საზიგადოების საწოლი ვაგონების და ჩქარი მატარებლების ნაციონალიზაცია მოახდინა, რომელიც საბჭოთა რესპუბლიკაში იმყოფება. მთელი საერთაშორისო საზოგადოების მოსამსახურეთა და ტეხნიკური პერსონალი ითვლებიან რ. ს. ს. საბ. რუს სამსახურში და რ. გ. ერთად მიიღებენ ჯამაგირს.

მოსკოვი. ...(გამოტოვებულია)... ჩვენ ფრონტზე მდგარ რაზმებისაგან დიდი სამხედრო ერთეულები შევადგინეთ. დენიკინის გამარჯვება სხვათაშორის იმითაც აიხსნება, რომ მის შემოტევამ სწორედ საბჭოთა რუსეთის სარდლობის გადახალისების დროს მოგვისწრო. დენიკინმა ერთობ დაანაწილა თავისი ძალები. დენიკინის ჯარი ზნეობრივად დაეცა. ახლად ჯარში გაწვეულებს ფრონტზე არა ჰგზავნიან.

დენიკინელთა სიმხეცე.

სამარა, ივლისის 15. ორენბურგის ფრონტზე ს. მიხაილ არხანგელთან დენიკინელებმა ხელში ჩაიგდეს წითელ არმიელი და დასწვეს.

გლეხები დენიკინის წინააღმდეგ.

ჩერნიგოვი, ივლისის 10. მთელ გუბერნიაში გაიგეს თუ არა გლეხებმა ჩვენი დამარცხების ნამდვილი მიზეზი, მაშინვე გადასწყვეტეს გასცენ ყველა დეზერტირები. მათ რეზოლუციაში ნათქვამია: „არა გვსურს, რომ დენიკინელებს დახმარება გაუწიოთ და დაე, წავიდნენ „საბჭოთა მთავრობის დასაცავად“. მშრომელთა შორის მოღალატეებს ადგილი არა აქვთ, ზოგიერთ ადგილებში მომხდარ კონტრ-რევოლიუციონურ აჯანყებათა ჩასაქრობად გლეხებმა კომუნისტური მოხალისეთა რაზმები შეადგინეს და აჯანყება ჩააქრეს. მობილიზაცია კარგად ჩატარდა; ჯარში გაწვეულები კიევში გაიგზავნეს. მათ თან გაატანეს დიდიძალი ლიტერატურა და გაზეთები. ჯარში გაწვეულები აღტაცებით მიდიოდნენ.

ბოლშევიკების მოწინააღმდეგეთა ბანაკში.

ვოლნის „იზვესტია“-ს ცნობით, იქ სრული წესიერება აღდგენილია. პეტლიურას დანარჩენმა ბრბოებმაც ტყეს შეაფარა თავი და ძარცვას მიყვეს ხელი. ვოლინში პოლონელები თითქმის სრულიად აღარ არიან. დრო გამოშვებით გამოჩენილ ბრბოებს გლეხები ერეკებიან. ჟიტომირს პოლონელების სხრით არავითარი საფრთხე არ მოელის. სამხრეთის ფრონტიდან ჩამოსული ამხანაგები გადმოგვცემენ, რომ დენიკინის ზურგში 300 ვერსის მანძილზე ბრბოების სიმხეცის გამო გლეხები აჯანყდენ. დენიკინელები იძულებული გახდნენ აჯანყების ჩასაქრობად ფრონტიდან ჯარი გაეწვიათ. ყაზახთა მდგომარეობა კრიტიკულია.

დენიკინელების ძალადობა.

სამარა, ივლისის 15. ყაზახები, რომლებმაც ურალის რაიონში დაიხიეს, ყველაფერს ანადგურებენ. ზოგიერთ ადგილებში თეთრები ძალას ატანენ მცხოვრებლებს, რომ თავისი ადგილები თეთრებს გადასცენ.

ჯერი ხარკოვზე მიდგა.

მოსკოვი, ივლისის თექვსმეტი. უკანასკნელ დროში ავიღეთ ეკატერინენბურგი, ზლატოუსტი და ეკატერინოსლავი. ეხლა რიგი ჩელიაბინსკსა და ხარკოვზე მიდგა. ეკატერინენბურგში პურია და ეკატერინოსლავში.

შეტევა ხარკოვისაკენ.

მოსკოვი. ივლის 17. სტერლიტამაკის და ზლატოუსტის რაიონში ჩვენი შეტევა გრძელდება. ხელში ჩავიგდეთ მტრის ჯავშნიანი მატარებელი ჩვენმა ჯარმა ბორისოგლებსკი დაიჭირა. ყაზახთა-მწვანე ჯარი ბორისოგლების და ბალაშოვის მთელ ფრონტზე უკან იხევს.

ფინეთის პრეზიდენტის კანდიდატურა.

ჰელსინგფორსი. ივლ. 16. ივლისის 21 სეიმს მოიწვევენ პრეზიდენტის ასარჩევად. ხმებია, რომ ყველა ბურჟუაზიული პარტიები გაერთიანდენ და მანერჰეიმის კანდიდატურა წამოაყენეს.

ენვერ-ფაშას, თალაათ ფაშის, ჯემალ ბეის საკითხი.

ლიონი. ივლ. 17. ოსმალეთის მთავრობამ გადასწყვიტა თალაათ ფაშის, ენვერ-ფაშის, და ჯემალ-ბეის გასანთავისუფლებლად, რომელთაც სამხედრო სასამართლომ სიკვდილით დასჯა გადაუწყვიტა.

პურიშკევიჩი დენიკინთან.

კიევი. ივლ. 16. დენიკინის მიერ დაპყრობილ იდგილებში გამოჩნდა პურიშკევიჩი, რომელიც საგანგებო მატარებლით დადის და მონარქიულ პროპაგანდას აწარმოებს.

ამერიკა და ბოლშევიკები.

ლიონი. ივლ. 17. ამერიკის პოლიტიკა ბოლშევიკების მიმართ გამოირკვა საერთაშორისო კონფერენციას აუწყებს რომ არავითარ შემთხვევაში ამერიკის ჯარი ჰუნგრეთის და რუსეთის წინააღმდეგ არ შეიძლება იქმნეს გამოყენებული, თუ ბოლშევიკები ძოკავშირე და მეგობარ სახელმწიფოების ტერიტორიაზე შემოჭრას არ ეცდებიან ეს გადაწყვეტილება შეუძლებლად არ ხდის, რომ ამერიკა მოკავშირე სახელმწიფოებს ქონებრივად ან ფინანსიურად არ დაეხმაროს, თუ მოკავშირენი იძულებული იქნებიან ბოლშევიკების წინააღმდეგ მოქმედება დაიწყონ.

გერმანული პრესა.

გერმანელ ტყვეთა დაბრუნება.

(დასაწყისი არ არის მიღებული).

ამ მიზნით გერმანიის მთავრობას 150 მილიონი გადაეცემა. ყოველი გაჭირვებული ტყვე გარდა იმათი, ვისაც მოღალატეობა ბრალდება, ე. ი. დეზერტირებისა 300 მარკას მიიღებენ დახმარების სახით. განსაკუთრებულ შემთხვევაში 600 მარკას. ტყვედ ერთი ნაწილი შვეიცარიაზე დაბრუნდება, სხვები—ჰოლანდიაზე ნეიტრალური სახელმწიფონი ღირსი არიან ჩვენი მადლობისა, ჩვენ ტყვეებზე ზრუნვისათვის. ასევე მოეკცევიან გერმანელ ემიგრანტებს, რომელნიც სამშობლოში დაბრუნებას მოისურვებენ.

რომის მუშების უარი გაფიცვის მოწყობაზე.

ქ. რომის რაიონის რკ. გზის მოსამსახურეებმა უარი განაცხადეს ივლისის 20—21-სთვის განზრახულ გაფიცვაში მონაწილეობის მიღებაზე.

გაფიცვების დასრულება.

აღმოსავლეთ პრუსიასა და პომერანიაში მეურნე-მუშათა გაფიცვაა: აღმოს. პრუსიაში გაფიცვა შესწყდა, რადგან ჯარი მალე ჩამოვიდა, მუშების უმრავლესობა უკიდურეს მემარცხენეთა ტერორით იყო შეშინებული და მუშაობის განახლება კი სურდა. პომერანიაში გაფიცვის მიზეზი იგივე იყო: მთავრობამ განაცხადა, რომ თუ გაფიცვა არ შესწყდა, პურის ულუფას არ გაუდიდებენ.

შტეტენის სოც.-დემოკრატების მოთხოვნილება.

შტეტინში სოც-დემ. საალყო წესების მოხსნა მოითხოვეს. კომენდანტმა ეს თხოვნა უარყო. შტეტინის მუშათა ორგანიზაციამ გადასწყვიტა საერთო გაფიცვები ოთხშაბათს დაასრულოს. ბურჟუაზია კონტრ-გაფიცვებით იმუქრება.

ინგლისელთა შიში

ამერდინში ხეგმა განაცხადა, რომ ყოველი ახალგაზრდა ინგლისელი უნდა სწავლობდეს იარაღის ტარებას, რათა ინგლისი ომისთვის გამზადებული შეხვდეს იმ დიდ გასაჭირს, რომელიც უეჭველად მოსალოდნელია. ამ სიტყვას ეგრედ წოდებულ საზავო ხელშეკრულების მასხარად აგდებად სთვლიან.

ებერტი ოსკე ჰამბურგში.

ორშაბათს ებერტმა და ნოსკემ ინახულეს ჰამბურგი იმ მიზნით, რომ ეთათბირად ქალაქის ნავთსადგურის და საკვებ მასალის შემომზიდველ გემების სამოქალაქო დაცვის წესდების შედგენაზე. მათ მადლობა გადაუხადეს იქაურ ჯარს სამაგალითო წესიერების დაცვისათვის.

სამღვდელოების ცხოვრებიდან

(მომავალ საეკლესიო კრების საყურადღებოდ).

1919 წლის 30 იანვარს საქართველოს ეკლესიის საკათალიკოზო საბჭომ დაადგინა: (საქართველოს ეკლესიის პრაქტიკაში უპარყოფილ იქმნას ყოველგვარი ჯილდო სამღვდელო პირთათვის როგორც სამოქალაქო, ისეთ სასულიერო; უარყოფილ იქმნას არქიმანდრიტის ხარისხი და არქიმანდრიტის კვერთხი, ჯვარი, მიტრა და ენქერი, მიტრა არ ეკრძალება მხოლოთ ეპისკოპოსის ხარისხს; უარყოფილ იქმნას ბედენიკი და სკუფია, მხოლოთ „კამილავკა“ და მკერდის ჯვარი ბიზანტიური ფორმისა ხელდასხმისთანავე ეძლევა ხმარებაში სამღვდელო პირს; დარჩეს დეკანოზობის ხარისხი და ენქერი და მიენიჭოს მხოლოდ საკაფედრო ტაძრების წინამძღვრებს და საკათალიკოზო საბჭოს წევრთა—მღვდლებს.“—

მე მინდა შევეხო ჯილდოების მოსპობის კარგ მხარეებსაც და ცუდსაც. თუ რავდენათ შესაფერისია ან შეუფერებელია ჯილდოების მოსპობა?! ჩვენი სამღვდელოება ამ მხრით განიყოფება ორ ჯგუფად: ერთ ჯგუფს შეადგენენ ის სამღვდელო პირები, რომელნიც პრინციპიალურად უარჰყოფენ ყოველ გვარ ჯილდოებს და თვითონ ჰკიცხავენ იმ თანამომძმე მღვდლებს, რომელნიც გატაცებულ არიან ჩინ-ორდენებით და დეკანოზობის ხარისხის მიღებით; ეს ჯგუფი სამღვდელოებისა მსახურობს არა დაწინაურებისთვის და ჯილდოებისთვის, არა მედიდურობისთვის და მთავრობის მოყვარეობისთვის, არამედ მხოლოთ იმ წმიდა კეთილშობილური მიზნით, რო მათმა მოღვაწეობამ კეთილი ნაყოფი გამოიღოს ამა თუ იმ სამწყსოში. მართლაც, რომელი ჯილდო სჯობია იმ კეთილ ნაყოფს, რომელიც შედეგია წყნარი საზოგადო მოღვაწეობისა; რომელი ჩინ-ორდენი სჯობია იმ ზნეობრივ ჯილდოს, როდესაც, საზოგადოება პატივსა სცემს, უყვარს და აფასებს თავისს მოძღვარს მისი მშვიდი, მწყნარი, პატიოსანი, უჩირქო და უმწიკვლო სამსახურისათვის?! ავიღოთ მეორე ჯგუფი სამღვდელოებისა, რომელიც გატაცებულია დაწინაურებით, ჩინ ორდენების და ჯილდოების მიღებით, ესწრაფებიან დეკანოზობის ხარისხის მიღებას, ეძებენ კარიერას და თავისი ეგოისტური მიზნების განხორციელებისათვის, ასეთი „კარიერისტები“, რაც ძალი და ღონე აქვსთ, არ ერიდებიან არც თანამომძეების დაჩაგვრას და სხ. ოღონდ კი დაჯილდოვდენ, ამიტომაც ასეთ შემთხვევაში მრავალი ბოროტ-მოქმედებაც ხდება და თანაც სულ ხშირად და უმეტეს ნაწილათ ჯილდოვდებიან ულირსი და შეუფერებელი პირები... აი სწორეთ ამაში გამოიხატება ჯილდოების ცუდი მხარე.

მეორე მხრით, თუ კი სამღვდელო პირი ღირსებით ჯილდოვდება უმწიკვლო და სათნო სამსახურისთვის, იმ შემთხვევაში ღირსეულ ჯილდოს თავისი განსაკუთრებული მნიშვნელობაც აქვს: ერთი ის, რომ ხორციელი და მომაკვდავი კაცი ცოტაოი, თუ ბევრად, უფრო მხნედ და ერთგულად მსახურობს და მისი ენერგიაც უფრო ცოცხალია მაშინ, როდესაც იგი ჯილდოს და წახალისებას მოელის თავის მთავრობისაგან და ამასთანავე ახლად ნაკურთხი ახალგაზრდა და დიდი ხნის ნაკურთხი მოხუცი დამსახურებული მღვდლები ორივე ერთ საფეხურზე თანასწორად არაოდეს არ უნდა ინგნენ, მათში გარჩევაც უნდა იქმნეს,—და მეორე მხრით ღირსეული პირის დაჯილდოებით თვით ის ადგილიც და დაწესებულებაც კი ჯილდოვდება და მეტი ღირსება და ფასი ეძლევა, სადაც კი ღირსეულად დაჯილდოებული პირი მსახურობს, რის დასამტკიცებლადაც შემდეგ ფაქტს მოვიყვან: 1917 წლის ოქტომბრის 30, ანტონ ქუთათელმა ღირსშესანიშნავ „ისტორიულ ჯრუჭის მონასტერში წირვა შეასრულა, ნაწირავს ჯრუჭის მონასტრის ადგილობითი სოფლების მცხოვრებთაგან დეპუტაცია წარუდგა მისს მეუფებას, დეპუტაციაში ერთი მოხუცებული გლეხიც ერია და მცხოვრებლების სახელით მან შემდეგი შუამდგომლობა მოახსენა: „ამ ჯრუჭის მონასტერს წინამძღვრებად ყოველთვის არქიმანდრიტები ჰყავდა და არა იღუმენები, მაშინ წირვა-ლოცვას და ამ მონასტერსაც მეტი შნო და ღირსება ჰქონდა; დღეს კი ამ მონასტრის წინამძღვარი იღუმენი მამა პავლე (ჯაფარიძე), თუმცა ყოველისფრათ ღირსეული და შემკობილი მღვდელ-მონაზონია და კიდეც ძალიან გვიყვარს და პატივსაც ვსცემთ მას, მაგრამ არქიმანდრიტი რომ არ არის, ვწუხვართ და გვეჩოთირება,—ამიტომ გთხოვთ ჩვენი მონასტრის იღუმენი მამა პავლე არქიმანდრიტად გვიკურთხოთ და ამითი ჩვენც დაგვაფასოთ და ამ დიდებულ მონასტერსაც შნო და ღირსება მისცეთო“. ანტონ მიტროპოლიტმა დეპუტაციის შუამდგომლობა კიდეც დააკმაყოფილა,—აი ასეთი დადებითი მნიშვნელობა აქვს ჯილდოებს.

ჯილდოების მოსპობის საკითხი არც ისეთი ადვილი საკითხია, რომ აჩქარებულად გადაეჭრას! საკათალიკოზო საბჭოს მდგომარეობა ჩვენ გვესმის: მას სისრულეში უნდა მოეყვანა პირველი საეკლესიო კრების დადგენილება და გამოსცა სათანადო „დეკრეტი“, მაგრამ, ჩვენის აზრით, ცხოვრების სინამდვილე მალე ცხადჰყოფს, რომ სამღვდელო პირთა დაჯილდოვების გაუქმება ასეთი აჩქარებულის ტემპით მიზანშეწონილად ვერ ჩაითვლება. საჭირო იყო საკითხის ყოვლისმხრივი გაზომა და გათვალისწინება.

შესაძლებელია, ქართველი სამღვდელოება კიდევაც შეჰრიგებოდა ჯილდოების მოსპობას, მხოლოდ ამ შემთხვევაში უნდა დაცული ყოფილიყო თანასწორობა და ერთგვაროობა. თუ ჯილდო მოსასპობია, ის უნდა მოიხსნას ყველგან და ყველასთვის! გამონაკლისის შენახვა გვიჩვენებს, რომ საკათალიკოსო საბჭო გარეგნულ ნიშნებს სავსებით უარს კი არა ჰყოფს, პირიქით ახალ გრადაციებსა ჰქმნის ზოგიერთ თანამდებობისათვის. ყველა ეს გვიმტკიცებს, რომ თანამედროვე სამღვდელობა (თუ გნებავთ, ერის კაცი) არ მისულან იმ დონემდე, რომ გადაჭრით უარი სთქვან წარმატებაზე, რა სახისაც უნდა იყოს იგი.

ჩვენ გვაფიქრებს ერთი გარემოებაც: თუ ჯილდოების მიცემა ისეთი საძრახი მოვლენა იყო ჩვენს უწყებაში, რალა სწორე მათი მოსპობის წინა თვეებში მოუხშირეს მღვდელმთავრებმა ასე უხვად შათი დარიგება და სამღვდელო პირნიც დიდის ხალისით ითვისებდნენ ჯილდოებს! სჩანს „რეფორმა არ ყოფილა პოპულიარული და დროს შესაფერი, ჩვენ ვფიქრობთ, დაჯილდოების სისტემა უნდა შეცვლილიყო თავდაპირველად, რომ მართლაც ღირსეულ და ღვაწლმოსილებს საეკლესიო მოღვაწეს ჭრგებოდა ბოძებული ნიშანი, თუ ხარისხი. ძირიანფესვიანად შერყევა ისტორიულად გადმოცემულ ტრადიციებისა და პრაქტიკისა და ისიც აჩქარებული ტემპით, სასურველ მოვლენად არ უნდა ჩაითვალოს. მართალია, სამღვდელოების ყოფა-ცხოვრების საკითხს დიდი ცვლილება და გარდაქმნა ესაჭიროება, მაგრამ ყოველ კერძო შემთხვევაში და ყოველი საკითხი სპეციალურ შესწავლისა და გამორკვევის შემდეგ უნდა გადასწყდეს და ნორმატიულ, სავალდებულო ფაქტად გარდიქცეს. პირველ საეკლესიო კრებას ფრიად მძიმე და თავისებურ პირობებში მოუხდა მუშაობა და მის მიერ დატოვებულ მასალებს აჩქარების დაღი აშკარად აზის. იმედია, მეორე საეკლესიო კრება საქართველოს ეკლესიისა ამ ნაკლს თავიდან აიცილებს და საეკლესიო ცხოვრების ყოველ საკითხს ავტორიტეტულ განსჯის...

ბესარიონ ჭიათურელი.

სომხეთი

სასიკვდილო ჟრჟოლა.

„ჰაისტანის აშხატავორი“ სწერს: ევროპის გავლენის წყალობით დაუძლურებული ოსმალეთი ისევ იდგამს სიცოცხლის ნიშანწყალს. საზავო პირობების შემუშავების ასეთი გაგრძელება სომხეთს მეტად აზარალებს. სულთანების ყაჩაღურ ბრბოთა ინსტინქტების გაღვიძება აძლიერებს ჩვენს პესიმიზმს. გაზეთი შემდეგ განაგრძობს: „9 თვეა, რაც ომი შედგა, მაგრამ შესაძლებელია, რომ ზავი დაირღვეს და ჩვენც მოვისპოთ პირიდან დედამიწისა. ჩვენ აღარ ძალგვიძს დავეყრდნოთ გარეშე ძალას და არც მსოფლიო რევოლიუციას, დაქინებით ვიძახით, რომ სამშობლოს თავი სუფლებისთვის ძალაა საჭირო.

თუ ზავი გსურს, შეეშზადე ომისთვის.

პარლამენტის გაღება

„აშხატავორის“ სიტყვით, სომხეთის პარლამენტი მარიამობისთვის 1-ში გაიხსნება.

„დაშნაკელები“ არა დაშნაკელების შესახებ

გაზ. „აშხატანკი“ სწერს: „მთავრობამ უნდა მიიღოს სასწრაფო ზომები

ეროვნული ბიბლიოთეკა

იმ უპასუხისმგებლო და პროვოკატორ სომეხ—ბოლშევიკების, ესერების და ესდეკების, წინააღმდეგ, რომელნიც ჩვენი შინაური მტრები, ავანტიურისტები და დამოუკიდებლობის ძირის მთხრელნი არიან.

საქონელი სომხეთისათვის

სომეხთა დელეგაციის თავმჯდომარე პარიზის კონფერენციაზე ა. აპარონიანმა და პოლოს ნუბარ ფაშამ პარიზში სომხეთის საჭიროებისათვის შეიძინეს 300 მილიონის ძანუფაქტურა და ფეხსაცმელის ტყავი. ოპერაციის გარანტია რუსეთ-აზიის ბანკმა მისცა ამ დღეებში ბათუმში მოელიან პირველ ტრანსპორტს.

ფქვილი სომხეთისათვის.

15 და 16 მკათათვის ამერიკის კომპანიის მიერ სომხეთში გაიგზავნა 70 ვაგონი ფქვილი. ამდენივე გაიგზავნა მკათათვის 17-საც.

დასახიჩრებულთა თავშესაფარი.

სომხეთის მზრუნველობის საქმინისტრომ გადასწყვიტა ნავთლუღში (საქართველოში) მოაწყოს 40 საწოლიანი თავშესაფარი დასახიჩრებულთათვის. თავშესაფარი 20 მკათათვეს უნდა გაიხსნას. თავშესაფარში გახსნიან სახელოსნოს.

„ერთობის" ვექილებისთვის

როდესაც რომელიმე არა ესდეკური გაზეთი სამართლიანად აღნიშნავს ხოლმე, რომელიმე კომისარის ან მოხელის უმზგავსო მოქმედების ფაქტს და მიუთითებს ხოლმე, რომ ასეთი საქციელი და მოქმედება მავნებელია ქართველი ხალხისთვის: მაშინ მთავრობის „ოფიციოზი" გაზ. „ერთობის" მემატიანები და სულის ჩამდგმელნი ამოუსთქვლივ ჩაუჯდებიან მაგიდას და ანთხევენ ქაღალდზე ყოველგვარ უმგზავსო ლანძღვა გინებას იმ გაზეთის მიმართ, რომელმაც გაბედა და მთავრობის პარტიის, რომელიმე მახინჯ წევრზე და მის მოქმედებაზე სიმართლე აღიარა. „ოფიციოზის" წარმოდგენით, რაიმე ნაკლის მითითება მის მეტს არავის შეუძლიან, ვინაიდან მისი აზრით მხოლოდ იგია გულშემატკივარი და დამცველი საქართველოს ხალხისა და სხვა დანარჩენი კი მტერი, თუმცა ამას ამბობენ გაზეთის ფურცლებზე, მაგრამ ღრმად არიან დარწმუნებულნი, რომ მათი სამსახური თავიანთ ნახევრად გაუნათლებელ და მოუმზადებელ წარმომადგენელთა სამსახური ჩვენი ხალხისთვის უფრო „დათვურია" ვიდრე სასარგებლო. თუმცა „ოფიციოზი" პირველად გამოლანძღავს ხოლმე სხვა მიმართულებას, მაგრამ იგი ამ აღძრულ საკითხს უბის წიგნაკში იწერავს და რამდენიმე ხნის შემდეგ მთელ მოწინავეს უძღვნის ხოლმე. ეს იმ მოსაზრებით, რომ „აბა ნახეთ, ჩვენ ყველაფერი ვიცით, ყველაფერი გვესმის და ყველაფერს ვხედავთო". უნდა ავღნიშნოთ, რომ დღევანდელი მმართველი წრეები, სრულებით არ გაჰშორებიან იმ პოლიტიკას, რომელსაც აწარმოებდა ძველი მთავრობა თავის აგენტების დაცვაში, რაც უნდა დამნაშავე ყოფილიყო და ხშირად სდევნიდნენ სოფლად კორესპონდენტებს, რომელიც მე განვიცადე თვითონ, ასევე სდევნიან დღეს სოფლის მოხელენი, რაც ფაქტი შორს არ არის, აიღეთ თუნდ წარსული ფაქტი სოფ. მეჯოროხევის კომისარი რუხაძეს ამბავი და იქაურივე კორესპოდენტის ამბავი, რომელმაც ძლივს მოახერხა მიექცია ყურადღება მმართველ პარტიისა, რომელიც მართლა დარწმუნდა რუხაძის საქციელში. მეტად სამწუხაროა ეს მოვლენა და ამიტომაც არის, რომ სოფლად თანდათან ნელდება რევოლუციური სული და რამდენიც დრო გადის უფრო მძლავრად გაისმის უკმაყოფილება სოფლის ხალხისა დემოკრატიულ მთავრობაზე. დარწმუნებული ვარ რომ „ერთობა" ამ წერილზე ლანძღვით გაგვიმასჰინძღდება და თავის პალატიდან რუსთაველის ქუჩაზე დიდ სარკმელიდან და შემოგვძახებს: „სტყუით თავადების დამცველნო, შავრაზმელებო „ვსიო ობსტოიტ ბლაგოპოლუჩნო". მაგრამ რა ხდება სოფლად, რა ტანჯვა ვაებას განიცდის გლეხობა, იმ ულირს პირთაგან, რომელნიც მუშათა პარტიის სახელით გამოდიან და ჩირქსა სცხებენ ნამდვილ მუშათა სახელს. „ერთობის" წარმოდგენით ვინც კი მათი მიმართულება აღიარა და მიიღო პარტიული წიგნები ისინი განიწმინდნენ ყოველგვარ უმზგავსობისაგან, მაგრამ სამწუხაროდ ასე არ არის და ამიტომაც საჭიროა მეტი ყურადღების მიქცევა სოფლისადმი და იქ მყოფ მოხელეებისადმი. დაბოლოს არ შემიძლია ერთი რამ არ ურჩიო გაზ. „ერთობას", რომ დაანებოს თან სხვის გულში ხელების ფათურს და აღიაროს, რომ მარტო თვითონ უძლურია საქართველოს აღმაშენებლობის წარმოებაში და საჭიროა შემოიკრიბოს ყველა ძალები განურჩევლად მიმართულებისა, როელნიც კი სინიდისიერად აასრულებენ თავის მოვალეობას.

უიმედო.

პარტიის ღვრთ და თანამოაზრეთ

რომელნიც მიემგზავრებიან ახალციხის, ახალქალაქის ანუ ბორჩალოს მაზრაში, სვანეთში ან აფხაზეთში, ვთხოვთ შემოიარონ მთავარ კომიტეტის ბინაზე („საქართველო"-ს რედაქცია—სასახლის ქუჩა № 5).

უცხოეთის ამგვეგი ჟურნალ-გაზეთებიდან.

ბელგიაში

ცხოვრება ბელგიაში შესამჩნევად გაიაფდა. უკანასკნელ ცნობებით პირველ საჭიროების ნივთებზე ფასი 2 და ექვსი მეორედი—3 ჯერ მეტი თუ არის ომის წინა დღეების ფასებზე.

ინგლისის პარლამენტი რუსეთზე.

მაისის 21 თემთა პალატის სხდომაზე უნიონისტმა ლორდ კავენდიშ ბენტინგმა მთავრობის ყურადღება მიქცია იმ გარემოებას, რომ ამ ბოლო ხანებში ბევრი ცნობები მოდის როგორც ერთის მხრით ბოლშევიკების სიმხეცის შესახებ, ისე კოლჩაკის, დენიკინის და ფინლიანდიის თეთრ გვარდიელთა შესახებ. ამისთვის შემკითხველის აზრით უნდა შემდგარიყო საპარლამენტო კომისია, რომელსაც დაევალებოდა ამ ხმების გამო ცნობების შეკრება და რუსეთის ნამდვილ ამბების ნამდვილად გაცნობაში დახმარება.

საგარეო საქმეთა მინისტრის ამხანაგმა გარმსვორტმა უპასუხა, რომ ამ საკითხის ახლო გაცნობის შემდეგ იგი მზანშეწყობილად არა სახავს კომისიის დაარსებას.

„პოგრომი" ელისავეტგრადში.

„რუსსაგენ"-ის ცნობით ელისავეტგრადი გრიგორიევის ჯარმა ყველა დაწესებულებანი დაანგრიეს და ადგილზე დატყვევებულნი დახვრიტეს. ამავე დროს ასტყდა ებრაელთა დარბევა. ბოლშევიკების ცნობით ელისავეტგრადში გრიგორიევს 3,000-ზე მეტი კაცი დაუხოცია.

გერმანიისა და ესტონეთის დროებით ზავი

ლონდონიდან იუწყებიან, რომ გერმანიისა და ესტონეთის შორის დროებითი ზავი შეიკრა, რომლის გერმანიამ რიგა უნდა გასწმინდოს.

ბრიტანეთის პოლკი ოსმალეთში.

როგორც აქ მყოფი ინგლისის შტაბი იუწყება კავკასიიდან ამიკოსში უნდა გაიგზავნოს ბრიტანეთის ერთი პოლკი (ბავი ზღვის სამხრეთ სანაპიროზე), რადგან იქ ოსმალო ყაჩაღები გაჩენილან.

ფიუმეს კონფლიკტი.

ლონდონიდან იუწყებიან რომ რამოდენიმე დღის ლონდინის შემდეგ ფიუმეში მდგომარეობა გამოირკვა. ხუთთა საბჭომ მოკავშირეთა შორისო კომისიას მიანდო საქმის გამოძიება. ფრანგები ტიტტანის წინადადებას დეთანხმნენ და საქმის გამოძიება ალბად ჩქარა დაიწყება. ფრანგები იტალიელებსა სდებენ ბრალს.

ავსტრია ხალხთა ლიგის წევრად.

მოკავშირეთა უმთავრესი წევრნი საჭიროდა სცნობენ ავსტრიის ხალხთა ლიგაში შესვლას, რაც უნდა მოხდეს მაშინვე ხელშეკრულების რატიფიკაციის შემდეგ.

ხაზღვაო აღლუმი.

„გამარჯვების დღესასწაულის" გამო ინგლისის ფლოტის აღლუმი გაიმართება 17—23 მკათათვემდე. აღლუმში მონაწილეობას მიიღებს 3 ჯავშნოსანი, 2 კრეისერი, 4 მსუბუქი კრეისერი და ნალმოსან გამანადგურებელნი. ასეთივე აღლუმი გაიმართება მდინარე ტემზაზე მარიამობისთვის 4-ს.

გამოჩენილ „შევარდენთა" სიკვდილი.

როგორც რუსეთიდან ჩამოსულნი გადმოგვცემენ პეტროგრადის გამოჩენილი ტან მოვარჯიშე, პეტროგრადის „შევარდენის" ვარჯიშ-თავი ფრ. ერგენი წელების ავადმყოფობით გარდაცვლილა.

მეორე სახელგანთქმული „შევარდენი" კარლ სტარი, რომელიც მოსკოვის ტანსავარჯიშო საზოგადოების ვარჯიშ-თავი იყო ცარიცინის აღების დროს მოუკლავთ.

სპარსეთის შაჰი.

როგორც „იზვესტიავორს" ატყობინებენ, სპარსეთის შაჰი მაჰმედ ალი სპარსეთში დაბრუნებულა და ახლა ყაზვინში იმყოფება.

სომხების „შიში"

ქ. ალეპოდან სომხურ გაზეთი „კილიკია" შემდეგს იტყობინება: „თურქების" მუხანათური მოქმედობა ფრთებს ისხამს ნისიპინე, ეზირე, დიარბექრ, მარტინ და ვერან შეჰიბის ოლქებში. იგინი ჰმართავენ საიდუმლო კრებებსა და მიტინგებს, რაც მიმართულია სომხეთის დამოუკიდებლობისა და ინგლისურ ჯარის შემოსვლის წინააღმდეგ.

პარტიის ღვრთ და თანამოაზრეთ

რომელნიც მიემგზავრებიან ახალციხის, ახალქალაქის ანუ ბორჩალოს მაზრაში, სვანეთში ან აფხაზეთში, ვთხოვთ შემოიარონ მთავარ კომიტეტის ბინაზე („საქართველო"-ს რედაქცია—სასახლის ქუჩა № 5).

უცხოეთის ამგვეგი ჟურნალ-გაზეთებიდან.

ბელგიაში

ცხოვრება ბელგიაში შესამჩნევად გაიაფდა. უკანასკნელ ცნობებით პირველ საჭიროების ნივთებზე ფასი 2 და ექვსი მეორედი—3 ჯერ მეტი თუ არის ომის წინა დღეების ფასებზე.

ინგლისის პარლამენტი რუსეთზე.

მაისის 21 თემთა პალატის სხდომაზე უნიონისტმა ლორდ კავენდიშ ბენტინგმა მთავრობის ყურადღება მიქცია იმ გარემოებას, რომ ამ ბოლო ხანებში ბევრი ცნობები მოდის როგორც ერთის მხრით ბოლშევიკების სიმხეცის შესახებ, ისე კოლჩაკის, დენიკინის და ფინლიანდიის თეთრ გვარდიელთა შესახებ. ამისთვის შემკითხველის აზრით უნდა შემდგარიყო საპარლამენტო კომისია, რომელსაც დაევალებოდა ამ ხმების გამო ცნობების შეკრება და რუსეთის ნამდვილ ამბების ნამდვილად გაცნობაში დახმარება.

საგარეო საქმეთა მინისტრის ამხანაგმა გარმსვორტმა უპასუხა, რომ ამ საკითხის ახლო გაცნობის შემდეგ იგი მზანშეწყობილად არა სახავს კომისიის დაარსებას.

„პოგრომი" ელისავეტგრადში.

„რუსსაგენ"-ის ცნობით ელისავეტგრადი გრიგორიევის ჯარმა ყველა დაწესებულებანი დაანგრიეს და ადგილზე დატყვევებულნი დახვრიტეს. ამავე დროს ასტყდა ებრაელთა დარბევა. ბოლშევიკების ცნობით ელისავეტგრადში გრიგორიევს 3,000-ზე მეტი კაცი დაუხოციათ.

გერმანიისა და ესტონეთის დროებით ზავი

ლონდონიდან იუწყებიან, რომ გერმანიისა და ესტონეთის შორის დროებითი ზავი შეიკრა, რომლის გერმანიამ რიგა უნდა გასწმინდოს.

ბრიტანეთის პოლკი ოსმალეთში.

როგორც აქ მყოფი ინგლისის შტაბი იუწყება კავკასიიდან ამიკოსში უნდა გაიგზავნოს ბრიტანეთის ერთი პოლკი (ბავი ზღვის სამხრეთ სანაპიროზე), რადგან იქ ოსმალო ყაჩაღები გაჩენილან.

ფიუმეს კონფლიკტი.

ლონდონიდან იუწყებიან რომ რამოდენიმე დღის ლონდინის შემდეგ ფიუმეში მდგომარეობა გამოირკვა. ხუთთა საბჭომ მოკავშირეთა შორისო კომისიას მიანდო საქმის გამოძიება. ფრანგები ტიტტანის წინადადებას დეთანხმნენ და საქმის გამოძიება ალბად ჩქარა დაიწყება. ფრანგები იტალიელებსა სდებენ ბრალს.

ავსტრია ხალხთა ლიგის წევრად.

მოკავშირეთა უმთავრესი წევრნი საჭიროდა სცნობენ ავსტრიის ხალხთა ლიგაში შესვლას, რაც უნდა მოხდეს მაშინვე ხელშეკრულების რატიფიკაციის შემდეგ.

ხაზღვაო აღლუმი.

„გამარჯვების დღესასწაულის" გამო ინგლისის ფლოტის აღლუმი გაიმართება 17—23 მკათათვემდე. აღლუმში მონაწილეობას მიიღებს 3 ჯავშნოსანი, 2 კრეისერი, 4 მსუბუქი კრეისერი და ნალმოსან გამანადგურებელნი. ასეთივე აღლუმი გაიმართება მდინარე ტემზაზე მარიამობისთვის 4-ს.

გამოჩენილ „შევარდენთა" სიკვდილი.

როგორც რუსეთიდან ჩამოსულნი გადმოგვცემენ პეტროგრადის გამოჩენილი ტან მოვარჯიშე, პეტროგრადის „შევარდენის" ვარჯიშ-თავი ფრ. ერგენი წელების ავადმყოფობით გარდაცვლილა.

მეორე სახელგანთქმული „შევარდენი" კარლ სტარი, რომელიც მოსკოვის ტანსავარჯიშო საზოგადოების ვარჯიშ-თავი იყო ცარიცინის აღების დროს მოუკლავთ.

სპარსეთის შაჰი.

როგორც „იზვესტიავორს" ატყობინებენ, სპარსეთის შაჰი მაჰმედ ალი სპარსეთში დაბრუნებულა და ახლა ყაზვინში იმყოფება.

სომხების „შიში"

ქ. ალეპოდან სომხურ გაზეთი „კილიკია" შემდეგს იტყობინება: „თურქების" მუხანათური მოქმედობა ფრთებს ისხამს ნისიპინე, ეზირე, დიარბექრ, მარტინ და ვერან შეჰიბის ოლქებში. იგინი ჰმართავენ საიდუმლო კრებებსა და მიტინგებს, რაც მიმართულია სომხეთის დამოუკიდებლობისა და ინგლისურ ჯარის შემოსვლის წინააღმდეგ.

ტრფოგა წამეგული

(ისტორიული რომანი)

64.

სწვრთიდა ბერი მებრძოლი თავის თავს, მოფიქრებას ურჩევდა, დაყოვნებას და დროს შერჩევასა, რომ მძლავრი ყოფილიყო შემართება მისი, მთლად გადამწყვეტი. გარემოებები კი აღარა ჰყოფნიდნენ, ბრძოლას აჩქარებდნენ, მოუთმენლობის ნიშნებს ცხადად იჩენდნენ. დედოფალი აღარა სცხრებოდა, ძლიერ ღელავდა. რახან ერთხელ გადმოლახა იმან ზღუდე თავდაცულობისა თუ მოთმინებისა, ვეღარ შეიმაგრა ღვარი თვისის მღელვარე გულისთქმისა და თვის მოქმედებით არღვევდა ოჯახის გარეგან სახესაც, არყევდა სამეფოს კერას. ლამის საქვეყნოდ გამოეტანა ცოდვა გვირგვინოსნისა, ხალხთა შორის იგავად დაედვა ბოროტება კერძ ; ლამის ამღვრეულ ღვარად გარს მოედინა ცხებულისათვის პირადი ცოდვა, რომ მოეშთო სასიქადულო ვაჟკაცი მის მღელვარე ტალღებში. ძლიერ აჩქარებდა გურანდუხტ მოქმედების განვითარებას, იმუქრებოდა.

— უარ ვყობ ყველას: უარმყო ყველამ, ზნეობის მცველმა ეკლესიამაც! იტეოდა წამისწამს.

დედოფალის მღელვარება აზვირთებდა თებრონიას ნებისყოფას და ისიც ისწრაფიდა დაერღვია თუ დაენთქა ცთუნება იგი ეშმაკისა, აღმოცენებული მეფის პალატაში თვალთ წარმტაცი რამ ყვავილად ნაზად, გარნა შხამის მფშვინავად, გესლის მცვარველად. ძალას ატანდა დედაბერი განდეგილსაც; ძლივს ღა უმაგრდებოდა ის დედაკაცის შთაგონებას უწყვეტს, დაჟინებულ, სასტიკად ასისინებულს. მაინც ჰყოვნიდა, მტკიცედ იდგა თავის ჰაზრებზედ.

ისიც აყოვნებდა განდეგილს, რომ ჯერ თვისი ძალა ძლიერი არ ეცადნა ბუმბერაზ მებრძოლთან შემართებით საომარ ასპარეზზედ. ეძიებდა რაინდი ქრისტესი შემთხვევას, ეჩვენებინა მეფისათვის უნარი თვისი და გაესინჯა მებრძოლი მარჯვენაც მეტოქი გოლიათისა. მოხდა ესეთი ამბავიც და სწორედ მარჯვედ, წინამძღვრის სახელისა და გავლენის შესაფერად.

მეფე კერძო ცხოვრებას რომ აწყობ-ჰმართავდა თვით სასიამოდ, თანაც არც ერთს წამს არა სტოვებდა საზოგადო საქმეებს უყურადღებოდ, უფრო მხნედაც განაგრძობდა კმაყოფილი იმ საზრუნველებს, გულმოდგინედ, ხალისიანად. ერთი მისი სასიამოვნო ზრუნვა იყო ახალი სასახლის შენება არტანუჯში და მისი ღირსეულად შემკობა. მოისურვა დიდებულად დაეხატნათ სასახლის დარბაზები, დაემშვენებინათ საგულისხმიერო თუ სალამაზო სურათებით. მეტადრე ძალიანა ჰსურდა სწრაფად მოეხატნათ კარის ეკლესია. საყდარი ციხის გალავანშივე იყო, სასახლესთან დერეფანით შეერთებული. ეკლესიისა თუ დარბაზების მოხატვას წესი და ჩვეულებაც მოითხოვდა. ამისთანა შემთხვევაში უფრო შინაურ მხატვარს მიჰმართავდნენ, ქართველსავე გამოჩენილ მკალმავს, თუ ესეთი მოიპოვებოდა საქართველოს რომელსამე კუთხეში; თუ არა, საბერძნეთიდან მოიყვანდნენ ოსტატს ან ანტიოქიიდან. ამოტის დროს ამისთანა გამოჩენილი მხატვარი სცხოვრობდა იქვე, სატახტო ქალაქის ახლო. ეს იყო მამა ევდომოზ, რომელს ხელოვნების შესწავლა დაემთავრებინა ბიზანტიაში. ხელი ანტიოქიაში და იერუსალიმშიც ევარჯიშებინა ოდესმე. აწ დაევანნა ახლად დაარსებულ შატბერდის მონასტერში. ჯერ ისევ ახალი ვაჟკაცი იყო, მაგრამ ძალიან დახელოვნებული, უკვე განთქმული.

მეფეს ნანახი ჰქონდა ევდომოზის ხელოვნების ნიმუშები და დაასკვნა მისთვის ებრძანებინა კარის ეკლესიის ასურათება. სხვა განზრახვაცა ჰქონდა მეფეს: სამლთო აბების თუ მოქდებების მარჯვედ მხატავ ბერს საერო შინაარსის მხატვრობაც ეხერხებოდა. ყმაწვილობისას საერო მხატვრობა უფრო ემარჯვებოდა და უხაროდა. შემდეგ ბერად აღიკვეცა და გვერდი აუქცია მაცთუნებელ სურათებს საერო შინაარსისას; შეუდგა სამლთო ამბების ტილოზედ თუ ფიცარ-კედელზედ გადაღებას მის ხელოვნებაში მაინც გამოსჭვირდა წინანდელი მიდრეკილება და გემოვნება. მის ნახატებში საკვირველად განირჩევა თმა, ლბილი და ნაზ სხივებისაგან თხზილი კულულ-ხუჭუჭები, შარავანდედად რომ მოსდებია ეშხით ნაქანდაკებ შუბლს. საყურ-ბეჭედი თუ სხვა სამკაულიც ლამაზად არის მის სურათებში ასახული და დიდის სინამდვილით. ყველაზედ ძლიერ ეს მიდრეკილება ეტყობა მისგან ნახატ ყვავილებს ეტრატებში გაბნეულს და მეტადრე იმ ერთს ხატს ხარებისას, რომელი აწც იხილვების. რა სინაზეა და სინათლე იმ სპეტაკ ყვავილებით შემკულ რტოში, რომელსაც მთავარანგელოსი აწვდის კდემამოსილად თავდახრილ ქალწულს! საკვირველია, მისი ნახატების საღებავი დღესაც ისევე ბრწყინავს, როგორც ახალი. ეტყობა, ფერადთა შეთხზა-შეზავების საიდუმლო სავსებით იცოდა ხელოვანმა. იქნება ახალი რამ შემადგენლობაცა ჰქონდა შეტანილი საღებავთა შექმნა-შეზავებაში. ამოტის ყურადღება მიიქციეს მეტადრე ბერისაგან ნახატ სიცოცხლით სავსე ყვავილებმა. ბატონს ჰაზრადა ჰქონდა შუქურის გალიაკი შეემკო სურათით, მხოლოდ ერთად-ერთი ხატით: უნდა დაეხატნათ ჰაეროვანი ქალი ახლად მოსთვლილ ყვავილთაგან შეთხზილ თაიგულით ხელში.

— რა ვქნა, მუდამ ესეთი სახით მიდგა გონების თვალწინ ეს ჯადოსანი სიცოცხლე ჩემი, სწორედ იმგვარი შეხედულობით, როგორც მომეცლინა პირველად, როცა ყვავილებით ხელში შემეგება გამარჯვებულს. მას აქათ ახლო გავიცანი ქალი, ძალიან ახლო, მაგრამ მაინც ისევ ის არის ჩემთვის: კდემამოსილი საიდუმლოება, მარად მიმზიდველი სიმშვიდე წყლულთა დამშუშვი, მიწყივ ლამაზი სინაზე ქალწულებრივი, სიწრფელე უბიწო, შეურყეველ-შეუგინებელი. ესეთი სურათი მსურს ამშვენებდეს. მის სენაკსწგანკერძოებულს, ესეთი ხატი მინდა დარჩეს ჩემს შემდგომაც დიდსხანს, ძლიერ ბევრს ხანს, ჟამთა დაუსრულებელ დენაში! დაასკვნა მეფემ.

და უბრძანა სახლთხუცესს მიეწვევინა ოსტატი. ოსტატი ბერი ბერ ბერ ... ...